

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Könyvtársági lejtromozási szám: 44
Dok. No. 890-1838. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÖESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felélős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁJUS 31.
VIII. évfolyam, 142. szám.

Szerda

Befejezés előtt állanak az angol-francia-orosz egyezmény tárgyalások

Daladier békeszövege a világ népeihez - Berlin felkészül Pál délszláv kormányzó herceg fogadtatására - A magyarországi választások eredményei - Japánok vereségéről számol be a kínai hadvezetőség - Sulyos ellentétek Mandzsukuo és külső Mongolia között - Törökország hű marad Atatürk eszményeihez

Az elmúlt 48 óra az ünnep ellenére sem szükködött politikai eseményekben, amelyek közül azokat a diplomáciai tárgyalásokat lehet elsősorban kiemelni, amelyek Londonban, Párisban, Rómában és Varsóban lefolytak. Ezek szinte kizárólag a készülő brit-francia-orosz szerződés sikkján mozogtak és egyesek véleménye szerint, annyira eredményesek voltak, hogy a közeljövőben már elkészül a sokat vitatott hármasszövetségi szerződés is. Rómában 75.000 fasiszta nő vonult fel a Duce előtt, Neuillyben viszont Daladier beszélt a becsületes békéről és felhívta a világ népeit a megvalósításban való együttműködésre. Berlinben nagyszabású előkészületek folynak Pál jugoszláv kormányzó herceg fogadtatására. Ez az ut a közeljövő igen érdekes politikai eseményének ígérkezik. Magyarországon az ünnepek alatt minden rendezvény nélkül tartották meg nagy érdeklődés mellett a képviselőválasztásokat, amelyek a kormány-párt nagyarányú győzelmével végződtek. Spanyolországban fényes keretek között bucsuztatják a távozó olasz katonákat. A távolkeleten újabb hadüzenet nélküli háború kezdődött Mandzsukuo és Külső Mongolia között.

Részletes jelentéseink a következők:

MÉG MINDIG AZ OROSZOK-KAL MEGKÖTENDŐ SZERZŐDÉS ÁLL AZ ÉRDEKLŐDÉS HOMLOKTERÉBEN

(PÁRIS.) A sajtó érdeklődésének homlokterében még mindig a brit-francia-orosz szerződés áll. Figyelemre méltó az Action Française cikke, amelyben a következőket mondja:

A szerződés, ha létrejön is, nem kellő megfontoltsággal történik meg az. Ennek magyarázata, hogy az elhatározó megbeszéléseket Genfben folytatták le, ott, ahol annyi hiba történt a jelenlegi helyzetrehozása körül.

Ellenzi a szerződés megkötését Montigny képviselő is, aki levelet intézett Daladier miniszterelnökhöz, amelyben a szovjettel megkötendő megállapodás helyett

egy angol, francia, belga, holland és svájci arcvonal kiépítését ajánlja, mert veszélyes játéknak minősíti a kommunista és a kapitalista államok összefogását.

Az Echo de Paris attól tart, hogy a szövetség megkötése belpolitikai válságot idézhet elő. Frossard szenátor legutóbbi beszédében követelte a kommu-

nista párt feloszlását, mert ennek magatartása idézte elő volna a népfront kudarcát. A brit sajtó továbbra is meglehetősen tartózkodó. A lapok nehézményezik, hogy az orosz sajtó szövege sem emlékezik meg a londoni tárgyalásokról és hogy a legfelsőbb szovjet intézőbizottsági ülésen sem beszéltek róla. A Times egyébként azt írja, hogy két szerződés is jöhet létre egy időben és pedig a brit-francia-orosz és a francia-török.

A Manchester Guardian azt hangoztatja, hogy

a brit diplomácia tovább folytatja tevékenységét oly irányban, hogy Jugoszláviát és Spanyolországot is megnyerje a koalíció számára, bár ez nem sok reménnyel kecsegtet. Az olasz lapok hangoztatják, hogy az egyes francia és angol sajtótermékek azon igyekezete, amellyel Jugoszláviát és Spanyolországot is

meg akarják nyerni az egyesülés számára, teljesen elhibázott kísérlet. Az pedig, hogy Pál kormányzó herceg berlini utja bucsulatogatás a tengelytől, komolytalan beállítás. Igen érdekes a lengyel sajtó tartózkodó magatartása. A nehézipar lapja ugyanis azt írja, hogy

Lengyelországnak komolyan meg kell fontolnia, vajjon egyszerűen belépjen-e az orosz politika érdekkörébe? A kormánynak tartózkodónak kell lennie és csak akkor határozhat, amikor arra a megfelelő pillanát elérkezik. Az önállóságot és a függetlenséget nem áldozhatja fel senkinek a kedvéért.

Ami a tárgyalásokat illeti, megállapítható, hogy a legutóbb átnyújtott angol javaslatra még nem érkezett meg a szovjet válasza. Hír szerint a legközelebbi napokban mégis további eredményesebb lépések várhatók.

A fasiszta nők felvonulása

(RÓMA.) Pünkösd vasárnapján délután tartották meg a Via del Imperon a Duce, a trónörökös, a kormány tagjai és a diplomáciai képviselők előtt, valamint óriási tömegek részvételével a fasiszta nők ünnepi felvonulását. Erre az alkalomra mintegy 60.000 vidéki nő érkezett a fővárosba, ahonnan további 15.000 csatlakozott hozzájuk. A festői egyenruhákba és népviseletekbe öltözött nők fasiszta köszöntéssel vonultak el a felállított díszemlény előtt és az olasz főváros lakosságára leirhatatlan lelkesedéssel üdvözölték őket. A szemből végén a Duce a Palazzo Venezia erkélyéről beszédet intézett a résztvevőkhez:

A faszizmus történelmének felejtetetlen napja volt ez — mondotta többek között. — Méltó ez a nap tisztelettel, akik pompás magatartásokkal fasiszta módra cselekedtek. A világ figyelmé irányul felétek és tapasztalja, hogy a nagyra teremtett Itáliát legyőzni nem lehet.

Az olasz sajtó kiemeli a női díszszemle jelentőségét. A Giornale d'Italia azt írja, hogy Olaszországban nincs társadalmi réteg, amely elkülönülni igyekezne a köz elől. A többi lapok a példás, szinte katonai fegyelmet emelik ki.

DALADIER NEUILLYBEN (NEUILLY.) Daladier miniszterelnök Neuillyben felavatta a nyugati arcvo-

nalakon hősi halált halt angol-amerikai hősi halottak síremlékét. Ez alkalommal beszédet tartott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

Nem vagyok az a politikus, aki játszik a szavakkal. Békét akarok, de becsületes és megalázás nélküli, mert az utóbbit a francia nemzet nem tudná elviselni. A becsületes béke nem lehet célja senkinek. Reméljük, hogy sikerül a jelenlegi helyzetet tisztázni és valóban hosszantartó nyugalmat teremteni. A francia nemzet hajlandó minden-kivel együttműködni, akinek hasonló céljai vannak.

DE VALERA FELHÍVÁSA

(DUBLIN.) De Valera az Ir Szabadállam miniszterelnöke ünnepi felhívást intézett a világon élő irekhez, amelyben összetartásra buzdította őket az ir területek egységesítését célzó küzdelemben. A felhívást De Valera azzal fejezte be, hogy elérkezett az idő a harc erőteljes folytatására. A miniszterelnök felhívása londoni politikai körökben nagy megütközést keltett, mert attól tartanak, hogy ez a fellépés sulyos belpolitikai következményeket fog maga után vonni.

ELŐKÉSZÜLETEK PÁL HERCEG FOGADÁSÁRA

(BERLIN.) A német kormány széleskörű intézkedéseket tesz abból a cél-

ból, hogy Pál jugoszláv kormányzó herceg fogadása minél pompásabb legyen. Frank és Göbbels miniszterek tegnap rendeletet adtak ki, amely szerint azoknak a városoknak házái, ahol a kormányzó herceg megfordul, fellobogóznak. Feldíszítendőek azok a pályaudvarok is, amelyekben Pál herceg vonata áthalad. Himmler, a német birodalmi rendőrszervelet parancsnoka kijelölte a berlini utcónalakat sorfalat álló 12.000 főnyi csapatot.

CIANO MEGBESZÉLÉSEI

(RÓMA.) Ciano gróf külügyminiszter pünkösd első napján kihallgatáson fogadta a római lengyel, magyar és angol megbízottakat, Sir Percy Loraine brit nagykövét 25 percet időzött Ciano grófnál, akivel beavatottak szerint igen szívélyes hangú eszmecsere folytatott. A tárgyalásokról nem adtak ki jelentést.

BECK MUNKÁBAN

(VARSÓ.) Beck külügyminiszter a kormány tagjaival együtt a fővárosba töltötte az ünnepeket. Beck mindkét napon fontos megbeszéléseket folytatott a varsói angol és francia követekkel, valamint a görög követtel az orosz-francia-angol megegyezés ügyében.

AZ ALBÁN HADERŐ BELEP AZ OLASZ HADSEREGBE

(TIRANA.) Az albán kormány okiratot írt alá, amelyben bejelenti, hogy az albán katonaság és csendőrség, továbbá a határvédő osztagok az olasz hadseregbe lépnek. Az okiratot hódoló küldöttség viszi át Rómába III. Viktor Emanuel uralkodónak. Ugyanakkor Rómából közlik, hogy a Duce elrendelte, hogy az albán fasiszta párt főtitkára tagja legyen a fasiszta korporációs kamarának.

KÖZELI VÁLASZTÁSOKAT JÓSEL ATTLEE ÖRNAGY

(LONDON.) Attlee őrnagy, a brit munkáspárt vezére kiáltványt intézett a párt tagjaihoz, amelyben további kitartásra buzdította őket és bejelentette, hogy rövid időn belül választások lesznek, amelyekből a munkáspárt megizmosodva fog előre törni.

DALADIER RESZÉDE ÉS A SAJTÓ

(RÓMA.) Az olasz lapok ismertetik Daladier Neuilly-i beszédét és erősen bírálják egyes részeit. A Giornale d'Italia azt írja, hogy

Daladier a becsületes béke alatt valószínűleg azt érti, amely egyeseknek sok mindent megad, másoknak pedig semmit. Ugyanakkor úgy állítja be a totális államokat, mintha hegemoniára törekednének, holott Berlinnek és Rómának az a célja, hogy a jelenlegi brit-francia egyeduralmat megszüntesse.

Hasonlóan ír a német sajtó is, míg a francia és angol lapok Daladier beszédét bátornak, egyenesnek és férfiasnak jellemzik.

FELHÍVÁS A „SZENT KÜZDELEMRE”

(KAIRO.) Az arab nemzeti tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy Kairóból felhívást intéz a világ arabjaihoz, amelyben felszólítja őket, hogy teljes erővel folytassák a „szent küz-

delmet" mindaddig, amíg Palesztina teljesen független állam nem lesz.

CÁFOLJÁK A TÖRÖK-SZOVJET KATONAI SZERZŐDÉS HIRÉT

(MOSZKVA.) A Tass iroda felsőbb utasításra hivatalosan cáfolja azt a Párisból eredő hírt, hogy Ankara és Moszkva között katonai szerződés jött volna létre.

A PORTUGÁL FORRADALOM ÉVFORDULÓJA

(LISSZABON.) Tegnap ünnepelte meg egész Portugália a forradalom kitörésének évfordulóját. A fővárosban és az ország minden részében ünnepségek, katonai felvonulások stb. zajlottak le. Lisszabonban dr. Salazaar miniszterelnök beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta a nemzeti hadsereg jelentőségét.

Franco tábornok győzelmével — mondotta — megszűntnek látszik a kommunista veszély az ibériai félszigeten. Miután azonban a kommunizmus újra felütheti a fejét, a nemzeti hadsereg fontos szerepet tölt be az állam életében. Az ő vállaira nehezedik ugyanis a kísérletezések megállításának nagy munkája. Ezért a kormány mindent elkövet hadserege fejlesztésére, kerüljön az bármilyen áldozatba is.

GREISER ÉS BURKHARDT MEGBESZÉLÉSEI

(DANZIG.) A danzigi szenátus elnöke, dr. Greser fogadta Burkhardt tanárt, a Népszövetség danzigi megbízottját és vele hosszasan elbeszélgetett. Burkhardt a megbeszélések folyamán közölte, hogy nincs különlegesebb megbízása Genftől, miért is az erre vonatkozó közlések tévedésen alapulnak.

ELBOCSÁJTOTTÁK A DIÁKSÁGOT A SPANYOL HADSEREGBŐL

(BURGOS.) A spanyol kormány rendeletet bocsájtott ki, amelyben intézkedik a nemzeti hadseregben szolgáló diákság hazaküldését illetően. Eszerint a diákok és főiskolások azonnal elhagyhatják a hadsereget, hogy visszatérjenek az iskola padjaiba és előkészülhessenek vizsgáikra. Ugyancsak Burgosból közlik, hogy a spanyol sajtó megleghangú cikkekben méltatja az eltávozott német legionisták érdemeit, amelyet az új Spanyolország sohasem fog elfelejteni.

CORDELL HULL LEVELE

(WASHINGTON.) Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyi vezetője levelet intézett a parlamenthez és a szenátushoz, amelyben felhívja a törvényhozás házáinak figyelmét arra, hogy korlátozni kell a katonaköteles férfiak külföldre való távozásának lehetőségét, mert a mert a veszély lehetőségével számolva, minden fegyvert fogható férfinek az állam területén belül a helye. Cordell Hull szeretné az amerikai semlegességi törvény azon záradékát megváltoztatni, amely kimondja, hogy a fegyverszállítás tilos bármilyen állam vagy államcsoport részére. Beavatottak véleménye szerint ez a törekvése egyelőre alig kecsegtet eredménnyel.

MELEG BUCSUZTATÓT KÉSZITENEK ELŐ A SPANYOL ÖNKÉNTESKNEK

(CADIZ.) A Cadizból és Sevilából hazainduló olasz legionisták számára a spanyol nemzet rendkívül meleg bucsuztatót rendez. A távozás napján mindkét várost fellobogóznak és Cadizban diadalkaput is építenek, amely alatt és a Caudillo előtt fel fognak vonulni az önkéntesek különböző alakulatai. Franco tábornok rendeletére minden olasz önkéntes diszoklevelet kap emlékül.

JAPÁN ELHATÁROZÓ LÉPÉS ELŐTT

(TOKIÓ.) Az Asahi Sinbum hosszú cikkben foglalkozik a brit-orosz-francia egyezményi tárgyalásokkal és megjegyzi, hogy a három állam egyezménye nagyon zavaros körülmények között született meg, amely azt igazolja, hogy

a szerződők egyikét sem a meggyőződés készíteti erre a lépésre. Amennyiben a megállapodás létrejön, Japán azonnal elhatározó lépést tesz, mert a szerződés a keleten az ő érdekeit is nagymértékben veszélyezteti.

KITÖRT A VISZÁLY KÜLSŐ MONGÓLIA ÉS MANDZSUKO KÖZÖTT

(HSINKING.) Miután a külső mongóliai csapatok mandzsu hivatalos tiltakozás ellenére nemcsak, hogy sorozatos határsértéseket követtek el, de tegnap repülőgépekkel és tankokkal megkísérelték a behatolást is, a mandzsu-japán hadvezetőség elhatározta a megtorló lépések azonnali elkalkalmazását. A mintegy 100 külső mongóliai, de orosz pilóták által vezetett gépből álló rajt zárótűz alá vették és 40 gépet lelőttek. Ezután ellentámadásba mentek út és átlépték a külső mongóliai határt.

A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSI EREDMÉNYEK

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyarországi választások vasárnap és hétfőn teljes rendben és csendben folytak le. Eddig mintegy 80 mandátum sorsa ismeretes, amelyekből a kormány körülbelül 65-öt szerzett meg. A kisgazda

párt eddig 6 mandátumot kapott, a pártokönkivüliek, nemzeti front, keresztény egységpárt és más kisebb pártok 1-2 mandátumot, míg a szocialisták egyetlen mandátumot sem tudtak eddig szerezni. Az ellenzéki vezérek közül kibukott többek között Eckhardt Tibor (esetleg egy másik kerületben még számíthat a bekerülésre), Bajcsy Zsilinszky Endre, Makray Lajos, Dinnyés Lajos, gróf Bethlen András. A nyilaskeresztesek is igen súlyos vereséget szenvedtek. Előreláthatólag a kormány körülbelül 85-90 százalékos többséget fog képviselni a törvényhozásban.

AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR KANADAI UTJA

(OTTAVA.) (Rador.) Az angol uralkodópár tegnap a Sicamus-i hegyvidéken tartózkodott. Az uralkodó vonattal a nehéz terepen három mozdony vontatta fel. Tegnap az uralkodópár vissza térte a hegyvidéki kirándulásból, a Britkolumbia-i Vancverbe látogatott el.

MOLOTOV NYILATKOZNI FOG

(MOSZKVA.) (Rador.) Molotov hír szerint a népbiztosok tanácsában május 31-én nagyfontosságú nyilatkozatot fog tenni a világpolitikai helyzetről.

CAPITOL DANIELLE DARRIEUX MOZGÓBAN

MA PORT-ARTHUR-BAN

FRANCIA VERZIÓ! ♦ TELJESEN UJ KÓPIA! MŰSOR ELŐTT A LEGUJABB VILÁGHIRADÓ!

Törökország hű marad Atatürk eszményeihez

(ISZTAMBUL.) A Kumhurist című lap szerint a francia-török tárgyalások rövidesen véget érnek és a megegyezés aláírása várható. Ugyanakkor Ankarából jelentik, hogy a török néppárt kongresszusán Ismet Inonü állam fő beszédet mondott, hangsúlyozva, hogy

a török államvezetés hű marad az Atatürk Kemal által lefektetett elvekhez.

Majd kijelentette, hogy Törökország elveti azt az elvet, hogy a kisnemzetek arra vannak a végtől kijelölve, hogy a nagy nemzetek felszívják őket.

Nemzetközi vonatkozásban Törökországot az egyetemes biztonság gondolata vezérli és ebben az elvben köti meg egyezményeit és szövetségeit. Hangsúlyozta, hogy a Balkán-szövetségnek, illetve az angol-török megegyezésnek nincs semmiféle támadó célzata. Majd kijelentette, hogy a török-szovjet viszony rendkívül bensőséges. Ami Franciaországot illeti,

itt a szandzsák kérdése okoz még vitát, de remélhetőleg ezt a kérdést még sikerül barátságosan megoldani.

mert a két ország kapcsolatai ezt feltétlenül szükségessé teszik és Páris egyre több megértéssel kezd viselkedni. Így a megegyezés ezen a téren várható is.

ELLENTÉTES HIREK A TÁVOLKELETRŐL

(CSUNKING.) (Rador.) Kínai híradás szerint Siankiang és Fandzeng vidékén, a Halle folyó közelében

a japánok súlyos veszteséget szenvedtek és állítólag 20.000 halott és sebesült áldozatuk van.

A japán csapatok a megerősítésre szoruló hír szerint Alung felé vonulnak vissza és hadseregük újjászervezésére hosszabb időre van szükségük.

Ugyanakkor Tokióból jelentik, hogy a japán főhadiszállás szerint a japán-kínai harcok idején a japánok mintegy

Titokzatos rablótámadás a Dés melletti Kozárváron

(DEJ—DÉS.) Titokzatos rablótámadás történt szombaton délután 2 órakor Kozárváron. Egy jól öltözött ember beállított Suciú Lazar házába, ahol csak az asszony volt otthon, akit arra kért, készítsen neki 20 tojásból rántottát, mert nagyon éhes és megfizeti. Suciuné elkészítette és az idegen neki látott enni, miközben érdeklődött tőle az asszony, hogy hová való és mi járatban van. A férfi erre kihívó módon kezdett viselkedni, mire az asszony nagy nehezen kiutasította a házból. A titokzatos idegen ekkor az udvaron levő megkötött ló fékét eloldva, lóháton akart elmenekülni. Suciuné erre nagy zajt csapott, mire a szomszédokból elősereglett emberek pillanatok alatt kapakkal, villákkal, dorongokkal felszerelve ellátták az idegen utját, aki a kerítésen próbált volna átugratni a lóval, de nem tudott. Amikor pedig a falusiak még jobban közeledtek feléje, elővette revolverét és ezt kiáltotta:

Senki se közeledjék, mert lelövöm. Pop Augustin 30 éves, nős falusi lakos szikozódva az idegen felé ment és azt kiáltotta: nem félek tőled. És a következő pillanatban a revolver egymás után ötször eldördült és a golyók Pop Augustin és Péter testébe fúródtak. Erre a falusiak minden oldalról megrohanták, botokkal, kapakkal, vasvillákkal agyba-főbe verték a támadót, aki egész testéből vérezve eszméletlenül terült el a földön. Pop Augustint és Pop Pétert kórházba szállították. Pop Péter a kórházban sérüléseibe belehalt és így Morar rendőrközség nem is tudta kihallgatni. Dr. Busita orvos boncolási jegyzőkönyve szerint már az első lövés halálos volt. A titokzatos rablónak, akit súlyos állapotban szintén kórházba vittek, személyazonosságát nem sikerült megállapítani és a csendőrségnek csak nagy nehézségek árán sikerült az agyonveréstől megmenteni.

60.000, a kínaiak pedig körülbelül 940 ezer főnyi veszteséget szenvedtek halottakban, míg a sebesültek és halottak száma együttesen kínai részről körülbelül 2 millió háromszázezerre tehető. A japán jelentés cáfolja egyben a kínaiak újabb győzelméről terjesztett híreket.

SULYOS INCIDENSEK A FRANCIA—SPANYOL HATÁRON

(PERPIGNAN.) (Rador-Havas.) A spanyol-francia határon súlyos incidens történt. Négy fegyveres spanyol állítólag rálőtt két spanyol területre átlépett francia pásztorra, akiknek egyike meghalt, a másika súlyosan megsebesült. Az incidens ügyében megindult a vizsgálat. A francia jelentés szerint az incidens francia területen játszódott volna le.

AMERIKA ÉS FRANCIA-ORSZÁG BARÁTSÁGA

(PÁRIS.) (Rador.) Bullit amerikai nagykövet a Suresnesi amerikai hegők temetőjében beszédet mondott, megemlékezve a világháború halottairól és Anglia és Franciaország hagyományos barátságáról.

A FRANCIA SZOCIALISTÁK A KOMMUNISTÁK ELLEN

(PÁRIS.) (Rador.) A francia szociális pártcsoportok Augoulenei kongresszusán élesen bírálták a francia-angol külpolitikát. Maxence Bibie volt miniszter hangoztatta, hogy a béke megmentését szolgáló egyetlen politika az ország nemzetközi kérdésekben való egységes összefogás politikája az összes arevonalakon. Élesen támadták a kommunistákat is. Ezzel szemben Leon Blum hívei olyan javaslatot terjesztettek elő, hogy a kommunisták csoportjával bizonyos együttműködési kapcsolatot tartsanak fenn. A javaslatot azonban a Paul Feure csoport ellenindítványára 4054 szavazattal, 3299 ellenében elvetették. 197-en tartózkodtak a szavazástól. A Blum csoport veresége nagy feltűnést keltett.

Nagy sikere van Párisban a román turisztikai kiállításnak

(PÁRIS.) A francia fővárosban a napokban fényes ünnepség keretében avatták fel és nyitották meg azt a román turisztikai kiállítást, amelyet a román sajtó- és propagandaügyi miniszterium rendezett és szervezett meg. A kiállítást az Ausmann köruton levő „Le Grand Atelier” épületében rendezték meg. A kiállítás megnyitása történetesen egybe esett a Nemzetközi Turisztikai Szövetség központi igazgatótanácsának 15. közgyűlésével. A kiállítási teremben művészeti kidolgozású fényképfelvételekben mutatják be Románia természeti szépségeiben gazdag vidékeit, amelyek állandóan és tömegeken vonzzák Romániában a külföldi turistáknak, továbbá a Románia egyes vidékein ismertető helyszíni leírásokat, a román nemzeti viselet színpompás ruhadarabjait és egyéb gazdag változatos anyagot.

A kiállítási terem mellett levő és mozielőadások céljait szolgáló teremben bemutatták a román propaganda-filmeket és amelyeket a román propagandaügyi minisztérium stúdiójában vettek fel és amely filmeket naponta levetik a nagyszemben megjelenő érdeklődőknek és látogatóknak.

Tekin'tettel arra, hogy a francia fővárosban a Nemzetközi Turisztikai Szövetség központi bizottságának közgyűlésével kapcsolatosan rengeteg külföldi gyűlt össze a kiállítás megnyitása és gazdag anyagának bemutatása a legszerecsesebb időpontra esett, mert alkalmas nyújt a külföldieknek, hogy megismerje Románia természeti szépségeiben gazdag vidékeit, a népművészet remekbe szabott alkotásait és megismeressék a külföldiekkel a gazdag és szép Romániát.

Kétmillió költséggel

otthon rendez be tagjainak a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakmai szervezete

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A szamosztartományi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakmai szervezete, miután újra megalakult, megkezdte széleskörű szervező akcióját. A szervezet vezetőségének minden igyekevése arra irányul, hogy a Szamosztartomány területén dolgozó összes magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottakat a szervezet zászlója alá tömörítse. Minthogy az új szakmai szervezetről szóló törvény bizonyos előjogokat biztosít a szervezetek tagjai részére

valószínű, hogy sikerülmi fog a Szamosztartomány területén működő mintegy 8500—9000 magántisztviselőt, illetőleg kereskedelmi alkalmazottat megnyerni a szervezetbe való belépésre.

A szervezet egyébként azzal a tervvel foglalkozik, hogy kétmillió lejés költséggel otthon rendez be tagjai számára. A szükséges tőkét tagdíjakból valamint vállalatok és cégek részéről történő hozzájárulásokból akarják előteremteni.

Hogyan történik a szavazás?

A választójogi törvény minden vonatkozásban olyan utasításokat vezet be, amelyeknek esetleges nem ismerése maga után vonja a szavazatok megsemmisítését. Eppen ezért már most kötelességünknek tartjuk felhívni a választók figyelmét, hogy a szavazás során a törvény intézkedései szerint járjanak el. 1. Mindenki csak azokra a képviselőjelöltekre szavazhat, akiknek a szakmájába, mint választó, feliratkozott. 2. Ezuttal nincs választói igazolvány s így minden választó vigyen magával egy olyan hivatalos iratot, amelyből személyazonossága megállapítható. (Lehet ez személyazonossági igazolvány, katonai irat, állampolgársági, vagy iskolai bizonyítvány, régi választói igazolvány stb.) 3. A szavazatszedő bizottság megállapítja a választó személyazonosságát és azt a tényt, hogy fel van véve a választói névjegyzékbe. A választó ezután aláír egy ívet s utána szavaz a következőképpen: 4. A szavazás nem listára történik, mint eddig, hanem személyre. 5. A szavazóknak a választási elnök pecsétjével ellátott borítékot adnak át, amelyben annyi fényképes szavazólap van, ahány képviselőjelölt van abban

a szakmában. A választó ezzel a borítékkal bemegy a szavazófülkébe, kiválasztja azoknak a jelölteknek a szavazólapjait, akikre szavazni akar, ezeket beleteszi a borítékba, azt leragasztja és saját kezűleg bedobja az urnába. Azokat a cédulákat, amelyekkel nem szavazott, még benn a fülkében, mielőtt kijönne, összetépi. Aki ilyen szavazólapot kihoz, súlyos büntetésben részesül. 6. A választó csak annyi szavazólapot tesz be a borítékba, ahányra szavazni akar. Tehát betehet egyet, kettőt, hármat, de legfeljebb nyolc szavazólapot. Ha valakinek borítékjában nyolc szavazatnál többet talál, annak szavazatát megsemmisítik. Kivéve Brassó- és Háromszékmegyét, ahol 10-et is lehet, mivel ez Bucsecs tartományhoz tartozik. 7. A választás kezdete június 1. reggel 8 óra és legfeljebb 2 órai megszakítással addig tart, amíg mindenki le nem szavazott. A szavazást legfeljebb június 3-án reggel 8 óráig le kell zárni. 8. A választás során tapasztalt sérelmek ellen a jelöltek előterjesztést (constatație), a választók be a választás elnökének írásban

Calinescu miniszterelnök rendelete a választások szigorú törvényszerűségének betartására

Intézkedett a nemzetvédelmi miniszter az esetleges mozgósítás gyakorlati keresztülvételéről

(BUCURESTI.) (Rador.) A június 8-iki ünnepekre Lafon tábornok a francia katolikus ifjuság vezetőinek, Catelet középiskolai tanításiügyi igazgatójának, André Bertrardnak, a nemzetnevelési minisztériumban székelő francia cserkészszövetség elnökének, Lafaye és D'Isore kapitányoknak részvételével francia küldöttség vesz részt.

ELŐKÉSZÜLETEK A VÁLASZTÁSOKRA

(BUCURESTI.) (Rador.) Calinescu miniszterelnök körrendeletet adott ki az összes tartomány közigazgatási hatóságoknak, valamint az összes csendőri szolgálatoknak a választások idején történő fegyelem fentartására. A választások során, amelyeknek a legteljesebb szabadságot és törvényességet kell megnyilvánítani a hatóságok csak a legkifejezettebb rendezavarás és törvénytörés esetén avatkoznak bele az ügyek menetébe. A csendőrség és rendőrség rendelkezést kapott olyan irányban is, hogy akadályozzanak meg minden tiltott propagandát, vagy akciókat a törvényesség szigorú betartása mellett és ne engedélyezzenek semmiféle szabálytalan propagandát az egyes jelöltek mellett, vagy ellen.

TILTOTT PROPAGANDA

Ugyancsak Bucurestiből jelentik, hogy Stefan Mihalescu mérnök volt képviselő, mert propagandát fejtett ki a választók körében olyan irányban, hogy tartózkodjanak a szavazástól, le-tartóztatják és Csikszeredán félévig kényszerlehelvet ielölték ki számára.

ELŐIRÁSOK MOZGÓSÍTÁS ESETÉRE

(BUCURESTI.) (Rador.) A nemzetvédelmi minisztérium köztudomásra hozza, hogy a tartalékos tisztek, altisztek, tartalékosok és népfelkelők mozgósítás esetére a következő előírásokat tartoznak betartani. 1. Mindenkinek rendelkeznie kell egy évente szabályszerűen látamoztatott katonai igazolvánnyal. Ennek elvesztését azonnal jelelni kell az illetékes hadkiegészítőnél és pótlását kérni kell. 2. Mindennemű végleges jellegű lakrészváltoztatást (személyesen, vagy írásban öt napon belül jelelni kell az illetékes hadkiegészítőnél és csapategységénél. Azoknak, akik 15 napon túl távolmaradnak lakhelyüktől a család valamelyik tagja köteles közölni vele a sajtó útján kiadott katonai vonatkozó su rendeleteket és közléseket. 3. A katonai igazoló könyven kívül mindenkinek rendelkeznie kell egy külön igazolvánnyal (sárga, vagy piros behívási jegy, mozgósítási rendelet munkafoglalózkodásra, otthon maradási fehér cédula, stb.). Aki ezek valamelyikével nem rendelkezik, azt haladéktalanul intézze el az illetékes hadkiegészítőnél. 4. Mozgósítás esetén mindenki abban a sorrendben tartozik jelentkezni, ahogy a mozgósítási rendelet, vagy a birtokában lévő külön írásbeli intézkedés rendelkezik és az ott megjelölt idő alatt tartozik a maga csapategységénél jelentkezni, kivéve azokat, akik a személyükre szóló kivételes rendelkezésnek megfelelően tartoznak jelentkezni. 5. Az összes piros és sárga cédulával rendelkezők a behívási parancsban

megjelölt helyen és időben tartoznak jelentkezni. 6. A tisztek teljes hadifelszereléssel és az összes előírt felszerelést tartalmazó bördöndökkel kötelesek jelentkezni fegyvereikkel együtt, a lovasok pedig a lovaik számára szükséges felszerelésről is kötelesek gondoskodni. A tisztek egyébként 10 napon belül kötelesek csapategységeikkel közölni, hogy rendelkeznek-e megfelelő hadi felszereléssel. Azok, akik ilyen nem bírnak, a felszerelést az első koncentrációk alkalmával kapják meg és

ennek árát illetményelkből levonják. Ugyanígy történik a tábortól hadifelszerelés (utaláda, stb.) beszerzése ezeknél a tiszteknél. 7. A tartalékosok kötelesek magukkal vinni tiszta inget, harisnyát, bakkancsot, vagy bocskort, fehérneműt, tálcát pedig megfelelő meleg ruhát. Gondoskodni tartoznak ezenkívül megfelelő mennyiségű élelmiszerről is, hogy a jelentkezésükkel fennakadás ne történhessen. A schimbások szolgálati lovakkal és teljes felszereléssel kötelesek jelentkezni.

Reuter jelenti:

(NEWYORK.) Thomas Smith ismert amerikai pilóta egy 65 lóerős motoros repülőgépen az Óceán átréplésére indult.

(LONDON.) A pünködsi ünnepek alatt Londonban két és a vidéken négy bombamerénylet történt. A tetteseket egyetlen izben sem lehetett letartóztatni.

(BUDAPEST.) A magyar kormány elhatározta, hogy felosztatja tiránai követségét. (VALPARAISO.) A chilei kormány miután a belügyminiszter ellen a parlamentben súlyos vádakot emeltek, lemondott. Az elnök a lemondást nem fogadta el és a belügyi tárcát a külügyminiszterre ruházta át.

(KOPPENHÁGA.) A pünködsi ünnepek re nagyobb német diákcsoport rándult ki a dán partokra. Az egyik kiránduló csoport öt diákja megkísérelte egy csónakon az egyik tengerparton átvészését. A csónak eddig ismeretlen okoknál fogva felborult és mind az öt diák a vízbe fulladt.

(JERUZSÁLEM.) Az elmúlt 48 óra alatt több helyen véres összetűzésre került a sor a brit karhatalom és az arabok között. Így a transzjordániai határon, ahol 5 arabot, Jaffában, ahol szintén 5 arabot és Tul karemben, ahol 3 arabot lőttek agyon az angol osztagok.

(BERLIN.) Lengyelországban tovább tartanak a németellenes megnyilvánulások. A nemzeti szocialista sajtó szerint a hatóságok összetűzések esetén mindig a német nemzetiségűeket sajtják nagyobb büntetésekkel.

(BERLIN.) A német állami közmunka hivatalok vezetője, Wirrl államtitkár hivatalos látogatásra Rómába utazott, ahol ünnepélyesen fogadták.

AZ ÚJ

„SCHMOLL-PASTA“

CIPŐTISZTÍTÁSI MÓDSZER

1. A cipőket jól megtisztítjuk a piszoktól és a portól.
2. Két ujjunkra csavart vászonronggyal pasztát dörzsölünk be a bőrbe. Ily módon a régi piszokréteg teljesen feloldódik és az új paszta behatol a bőr pórusaiba.
3. Egy puha ronggyal a cipő egész felületét gyorsan dörzsöljük, illetve fényesítjük. Ezen egyszerű módszer elegendő a bőr jókarban tartására és cipőink is szépen fénylenek.

RAGYOGÓ FÉNY:

Miután a cipőket a fenti eljárás szerint megtisztítottuk, a rongynak egyik tiszta részét újból két ujjunk köré csavarjuk, előbb erősen vízbe mártjuk, majd pasztába és ezt könnyedén a bőrre kenjük. Ezután a cipőt száraz ronggyal gyorsan dörzsöljük.

Az így nyert fény sok örömet szerez önmek!

Ezen módszer alkalmazásával sok pénzt takaríthatunk meg.

a) Megtakaríthatjuk magunknak a kefék árát és takarékoskodunk a cipőpasztával is, mert a cipőkről a kefékre sok cipőpaszta ragad. Ezenkívül feleslegessé válik a keféknek benzinnel való tisztítása.

b) Az egész paszta mennyiségét felhasználjuk a bőr jókarbantartására és fényesítésére. Így a bőr pórusaiba nem hatolhat be a víz, vagy a folyékony sár. A ragyogó fény tartós, néhány napig tart és a cipőbőrt megfelelően ápoltuk.

SCHMOLL-PASTA S. A.

Brasov: Diaconul Coresi 7. Tel.: 410. Bucaresti IV. Bul. Carol I. 81. Tel.: 3-91-78.

Átszervezik a Skoda-művek vezetését

(PRÁGA.) (Rador.) A Reuter híradása szerint a Skoda-művek és a brünni fegyvergyárak igazgatóságait teljesen átszervezték, úgy, hogy azokon most a németek kerültek többségbe. A Skoda-művek igazgatósági tanácsát 11 németből és 10 csehből, a brünni műveket 7 németből és 6 csehből alakították meg. A vállalatok elnökei továbbra is csehek maradtak, de hatáskörüket korlátozták.

TESTEDZÉS

Elvérzett a Victoria a nagybányai oroszlan-barlangban!

Otthonában verte meg a Ripensiat a Juventus - A Gloria két pontot vitt haza Bukarestből - Csak verejtékes küzdelemben győzött a Venus a Kinizsi ellen - A negyedik helyre küzdötte fel magát az UDR

A pünkösdi román bajnoki fordulónak elkeseredett harcot vívtak a kiesésre álló csapatok a bajnoki pontokért. A kiesés réme megsokszorozta a gyengébbek erejét és nem egy meglepetés adódott. A legnagyobb fegyvertényt a Gloria művelte, amely otthonában győzött az ugyancsak kiesésre álló Rapid ellen. Nem kevésbé értékes a Juventus temesvári győzelme is a Ripensia felett. Az exbajnok vereségével leszorult a második helyről. Valószínű, hogy nemcsak a bajnokságot veszíti el, hanem reményét arra is, hogy mint a bajnokság második helyezettje induljon a Közép-európai Kupában, ha erre sor kerülne. A Victoria elvérzett a nagybányai oroszlan-barlangban s most már tartania kell attól, hogy ha következő, utolsó meccsét nem nyeri meg, kiesik a nemzeti bajnokságból. Az AMTE és az UDR simán győztek. annál kínosabb körülmények között verkedte ki a bajnoki pontokat a bajnok Venus.

(NAGYBÁNYA) Carpati—Victoria 1:0 (0:0). 1600 néző, bíró: Secretu. Az első félidőben mindkét csapat kölcsönösen támadott, de a védelem derekasan állt a sarat. Szünet után a nagybányaiak voltak inkább frontban, de gólt csak a 31. percben sikerült elérniük Oprea révén. A gólról a Victoria is felelősséget, élénken ostromolta a Carpati kapuját, a védelem azonban minden akciót elfojtott. A nagybányai csapat megérdemelten győzött, bár a mutatott játék alapján döntetlen inkább megfelelt volna az erőviszonyoknak.

(TEMESVÁR) Juventus—Ripensia 1:0 (0:0). 2000 néző, bíró: Petru Vasile. A Ripensia több ponton tartalékkal állt ki, akik nem felelték meg a adott körülmények között az exbajnokcsapat nem kerülhetett el a vereséget. A Juventus győzelmével elkerült a kiesési zónából. A Ripensia fiataljai az első félidőben még eredményesen tudták védekezni, helycsere után azonban a Juventus támadásainak eredményeként a 24. percben Oana bevágta a győztes gólt. Az utolsó percekben a temesváriaknak alkalma volt egyenlíteni, de Szadovszky megmentette csapatát a góltól.

(BUKAREST.) Gloria—Rapid 3:1 (1:1). 5000 néző, bíró: Huniade. A nap legnagyobb meglepetését szolgáltatta a Gloria az otthonjárású Rapid legyőzésével. Az első félidő 23. percében Barátky a Rapidnak szerezte meg a vezetést, a 35. percben azonban Fritz egyenlített. Helycsere után az aradiak nagy lendülettel ostromolták a bukarestiek kapuját s ennek eredményeként a 10. percben Fritz, a 24. percben pedig Igna lött gólt s így az aradiak 3:1-re győztek.

(ARAD.) AMTE—Tricolor 2:1 (0:0). 2500 néző, bíró: Ceareanu. Egy félidőn át meddő harcot vívott az aradi csapat a Tricolorral, fordulás után tovább folytatódott a munkáscsapat offenzívája, az első gólt mégis a ploestiek érték el Kovács I. révén a 18. percben. Az aradiak most már jobban rákapcsoltak s a 26. percben Reinhardt egyenlített, majd a 33. percben ugyancsak Reinhardt szerezte meg a győztes gólt is.

(BUKAREST.) Venus—Kinizsi 3:2 (1:0). 6000 néző, bíró: Kroner Emil. A Kinizsi mindvégig szívsón ellenállt, a vereséget azonban nem tudta elkerülni. A Venus már az 5. percben megszerezte a vezetést,

a félidőben újabb gólt nem sikerült elérnie a jól védekező temesvári védelemmel szemben. Helycsere után a Kinizsi uralta a mezőnyt. A 4. percben Thierjung egyenlített, majd a 16. percben Glanz vezetéshez juttatta csapatát, ezután a Venus lendült előre és a 22. percben Jordache egyenlített. Hatalmas küzdelem indult meg ezután a győztes góllért. A 42. percben a Kinizsi védelme elnézte a Venus váratlan kitörését és nem tudta megakadályozni Jordache újabb gólját, mellyel a bukarestiek bebiztosították a győzelmet.

(RESICA.) UDR—Sportul Studentesc 2:0 (1:0). 2500 néző, bíró: Dr. Morar. A resicaiak pompás játékkal verték meg a bukaresti diákokat és ezzel a bajnoki ranglista negyedik helyére kerültek. Az első gólt az első félidő 42. percében Zsuzsik lötte. Ugyanő rugta a második gólt is szünet után a 30. percben.

Igy áll a bajnokság:

1. Venus	21	14	7	—	50:16	35
2. AMTE	21	9	5	7	39:35	23
3. Ripensia	20	9	4	7	42:35	22
4. UDR	21	8	5	8	28:32	21
5. Carpati	20	8	5	7	24:27	21
6. Juventus	21	8	4	9	37:36	20
7. Victoria	21	8	3	10	34:36	19
8. Rapid	21	7	5	9	39:27	19
9. Sportul Stud.	21	7	5	9	29:32	19
10. Kinizsi	21	6	7	8	45:49	19
11. Gloria	21	5	7	9	26:41	17
12. Tricolor	21	6	3	12	19:38	15

Hátralevő mérkőzések: Venus—Rapid, Juventus—AMTE, Sportul Studentesc—Victoria, Tricolor—Carpati, Gloria—UDR, Kinizsi—Ripensia, Ripensia—Carpati.

Solvay ASSU vegyes—NAC 3:2 (1:0). Marosújváron folyt le a pünkösdi hétfőjén a két csapat találkozója. A marosújváriak megérdemelten győztek Nemes, Burján és Indrei góljaival. A NAC részéről Schertz és Spilman voltak eredményesek.

Szédületes formában a japán uszók. Tokióból jelentik: A japán főiskolás versenyen Arai a 100 méteres gyorsúszásban 58.4 mp-et uszott, 200 m. gyorsúszásban pedig Yoshida 2 p 18.6 mp-t ért el.

Vitéz Bartha hadnagy nyerte a magyar honvédtisztek négytusa versenyét 14 ponttal, 2. Petneházy százados, 3. Balás hadnagy.

TMAC—Pancsova 2:1 (0:1). A temesváriak szép küzdelem után győztek a jugoszláviai Pancsován.

Litvánia nyerte a kosárlabda Európa-bajnokságot. Kaunasból jelentik: A kosárlabda Európa-bajnokságok küzdelmei befejeződtek. A bajnokságot Litvánia nyerte 14 ponttal, 2. Lettország, 3. Lengyelország, 4. Franciaország, 5. Észtország, 6. Olaszország, 7. Magyarország, 8. Finnország. A magyar csapat utolsó mérkőzésén 43:18 (22:8) pontarányban győzött a finnek ellen.

A BEAC a magyar főiskolás futballbajnok. Budapestről jelentik: Tegnapi játszották le a magyar főiskolás labdarugóbajnokság döntőjét. A bajnoki címet a BEAC csapata nyerte el, amely 3:1 (1:1) arányban győzött a szegedi KEAC ellen.

Belgium, Jugoszlávia, Németország és Anglia teniszcsapatjai kerültek a Davis Cup európai zónájának középdöntőjébe.

A magyar labdarugás hibái. Budapestről jelentik: Vághy Kálmán, az amatőrök országos kapitánya tanulmányt írt a magyar labdarugás hibáiról. Vághy a következőket ajánlotta sürgős orvoslásra, hogy a magyar labdarugás eredményességét növelni lehessen: 1. A lassúság kiküszöbölése. 2. A lövőkészség fokozása, a lövőtechnikai javítása. 3. Végleges megoldás az új játékelőrelépéssel kapcsolatban. 4. A test és testi erő kihasználásának tisztázása. 5. Az edzőképzés megoldása. 6. Edzők képesítése. 7. Edzők képviselése a MLSz tanácsán. 8. Állandó válogatott keret felállítása. 9. A válogatott keret foglalkoztatása.

Angol bíró vezeti a magyar olasz válogatott labdarugómérkőzést. Budapestről jelentik: A június 8-án, Urnapján sorra kerülő magyar-olasz válogatott labdarugómérkőzést a két szövetség közös megegyezése alapján az angol Tompson vezeti.

Lengyelország-Belgium 3:1 (2:1). A lengyelek nagy meglepetésre, könnyen győztek a belgák ellen. A mérkőzést Varsóban játszották le.

Rádió

SZERDA, május 31.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sporthírek, vízállásjelentés. 13:05: Lemezek. 14: Hírek. 15:10: Időszűrő anyag. Alkalmi csevegések. 19: Felolvasás. 18:17: Lemezek. 20: Felolvasások. 20:15: Népdalok. 21: Olasz utazás lemezekkel. 22:1 Hírek. 22:15: Színharmónia. 22:40: Eneklőfűrés. 23: Hírek. 23:15: Vendéglői zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, éertnd. 11: Hírek. 11:15: Gyermekdelélt dalokkal. 11:45: Felolvasás. 13:10: Zenekar. 13:40: Hírek. 14:30: Művészlemez. 15:30: Hírek. 17:15: Diákfilóra. 17:45: Hírek. — 18:10: Nóták zongora kísérettel. 18:45: Előadás. 20:15: Hírek. 20:30: Harsányi Kálmán emlékestje. 22:40: Hírek. 23: Cigányzene. 24:20: Táncklemezek. 1:05: Hírek.

Munkakamara Cluj.

4363—1939. sz.

HIRDETMEY

A cluji Munkakamara az államszámviteli törvény értelmében a Somesul-Cald-i nyári üdülőhely élelmiszerekkel való ellátása céljából önkéntes árajánlatra hívja fel az érdekelteket a következő cikkek szállítására:

3780 kg. félfehér kenyér, 2835 kg. tej, 750 kg. különféle hús, 190 kg. lépes méz, zöldségfélék.

Nyilvános árlejtés 1939. június 1-én délután 5 órakor lesz a Munkakamara irodájában, Str. Saguna 14. szám. Az árlejtési feltételek megtekinthetőek minden munkanapon délelőtt 11—13 órák között.

Cluj, 1939. május 24.

Kolozsvári Munkakamara.

Dr. Moldovan Hariton elnök.

Hossu János.

Bukaresti versenyzők nyerték Románia vivóbajnokságait

(BUKAREST.) Hétfőn a késő estéli órákban fejeződtek be Románia 1939. évi vivóbajnokságaiért folyó küzdelmek. A bajnokság végeredménye a következő: Férfi tör: 1. Neculcea Bukarest 8 győzelem, 2. Erős Csibi Bukarest 6 győzelem, 3. Török Egon Temesvár 5 győzelem, 4. Morariu Dinu Temesvár 4 győzelem, 5. Havaletz Bukarest, 6. Bartunek KAC.

Női tör: 1. Kimmel Elli Temesvár 6 győzelem, 2. Grünwald Éva Kolozsvár 4 győzelem, 3. Hoffmann Mártha Kolozsvár 4 győzelem, 4. Metz Temesvár 4 győzelem, 5. Friedmann Piroška Kolozsvár. Kard: 1. Dobre Bukarest 6 győzelem, 2. Predercu Bukarest 5 győzelem, 3. Mezei KAC, 4. Szatmáry Bukarest, 5. Kókóssy KAC, 6. Erős László Haggibbor, 7. Klein HTV, 8. dr. Hódosi Haggibbor.

Ligabajnoki eredmények

(MAROSVÁSÁRHELY) Mures—Cri-sana 2:1 (0:1). Az első félidőben még a nagyváradi csapat vezetett, fordulás után a vásárhelyiek feltűkerekedtek és megérdemelten győzték Búrger és Glurgiu góljaival. A nagyváradiak gólját Popa lötte.

(NAGYKÁROLY) Victoria—Monopol 1:0 (0:0). A nagykarolyiak csak az utolsó percekben biztosították a maguk javára a bajnoki pontokat.

(NAGYVÁRAD) Törökvs—HTV 2:0 (0:0).

(BRASSÓ) ACFR—Mociornita 7:2 (3:0). (PISKI) NAC—CFR 2:0 (0:0). A NAC csak a második félidőben kapott lábra.

(CRAIOVA) Craiovan—Vulturil 2:1 (1:1).

(BRAILA) Gloria CFR—Franco Románá 2:1 (0:0).

(TIGHINA) Traian—Victoria 3:2 (1:2). (BUKAREST.) Unirea Tricolor—Turda

4:1 (0:1). — Macabi—Prahova 2:2 (2:0). (JASI) Dragos Vodá—Textila mérkőzésből mindössze csak 10 percet játszottak le, mivel a labda kipukkant s nem volt kéznél más, mellyel a meccset folytatni lehetett volna.

KAC-győzelem a kolozsvári kerületi bajnokságban!

KAC—UEC 4:2 (2:0). I. oszt. bajnoki. A piros-fehérek mindvégig igen lelkesen és ésszerűen játszottak és biztosan győztek jóképességü ellenfelükön. A KAC győzelme annál értékesebb, mert több tartalékkal szerepelt, akik azonban fényesen megállították helyüket.

Haggibbor—UAC 4:0 (2:0). II. oszt. bajnoki. A Haggibbor végre teljes tudását latbavetve győzött a vízművek csapata felett, amely ma még nem éri el a kerületi bajnokságban szereplő átlag-csapatok szintjét.

Pontot rabolt a Kispest az Ujpesttől!

(BUDAPEST.) Pünkösdi vasárnapján és hétfőjén négy mérkőzést játszottak le a magyar bajnokságért. A legnagyobb érdekfeszítést az Ujpest—Kispest mérkőzés keltezte. A két csapat találkozója meg is felelt a várakozásnak. Izgalmas, színvonalas volt a játék. Mindkét csapat félidőnkint egy-egy gólt rugott és így megszerelték a bajnoki pontokat is. A Ferencváros 13 góllal verte a salgótarjáni-

kat s ezzel lényegesen javított gólarányán.

Ferencváros—Salgótarján 13:0 (8:0). A ferencvárosiak tetszés szerint rugták a gólokat. Polgár 4, Sárosi dr. 3, Kiszely 2, Sárosi III. 2, Gyetvay és Biró voltak a Fradi gólszerzői.

Ujpest—Kispest 1:1 (1:0). 9000 néző előtt folyt le a mérkőzés. A félidőben az újpestiek Vincze révén vezettek, majd a

második félidőben Déry egyenlített. Szolnok—Nemzeti 2:1 (1:0). A Szolnok megérdemelten győzött.

Salgótarján—Zugló 2:2 (1:2). A két utolsó helyezett egyenrangú félként küzdött.

A bajnokság állása:

1. Ujpest	24	19	3	2	102:25	41
2. Ferencváros	24	17	5	2	100:40	39
3. Hungária	23	16	4	3	65:28	36
4. Kispest	23	14	4	5	58:35	32
5. Nemzeti	23	9	7	7	47:43	25
6. Szeged	22	9	6	7	46:34	24
7. Szolnok	23	10	3	10	40:48	23
8. Phöbus	22	8	6	8	51:45	22
9. Budafok	22	7	6	9	35:46	20
10. Taxisok	23	5	6	12	55:65	16
11. Elektromos	23	5	6	12	32:48	16
12. Bocskai	23	4	5	14	28:58	13
13. Zugló	23	2	5	16	28:35	9
14. Salgótarján	24	2	2	20	25:112	6

Vasárnap játszik le a román NB utolsó fordulóját. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség döntése folytán vasárnap játszik le a nemzeti bajnokság utolsó fordulóját. A műsor a következő: Bukarestben: Venus—Rapid, Juventus—AMTE és Sportul Studentesc—Victoria. — Floestiben: Tricolor—Carpati. — Aradon: Gloria—UDR. — Temesváron: Ripensia—Kinizsi.

Sodronyipar—Gazdasági Akadémia 4:0 (2:0). Pünkösdi hétfőjén 1200 néző előtt játszott a Gazdasági Akadémia Aranyosgyéresen. A kirándulás kudarccal végződött, mert a sodronyosok négy góllal terhelten küldték haza az akadémistákat. Góllövők: Kiss 2 és Felezen.

Pompás atlétikai eredmények Budapesten. Budapestről jelentik: Az idény első komoly atlétikai versenyén néhány pompás eredményt kelt figyelmet. 100 m: 1. Nagy 10.9 mp, 800 m: 1. Istenes 1 p 57.2 mp, 110 m. gát: 1. Szabó E. 15.9 mp, súlydobás: 1. Németh 14.44 m, 1500 m: 1. Szabó 3 p 57.6 mp, 400 m: 1. Görkői 49.6 mp, diszkoszvetés: 1. Kulitz 47.73 m, rudugrás: 1. Zsuffka 400 cm., távolugrás: 1. Guricza 728 cm, 4x100 m: 1. A válogatott csapat 43.3 mp, 400 m. gát: 1. Polgár 57.9 mp, 5000 m: 1. Csaplár 14 p 47.4 mp. Gerelyvetés: 1. Várszegi 69.05 m. Magasugrás: 1. Guricza 180 cm.

Melyek azok a német gyarmati kívánságok?

Gyarmatokat akar, vagy „gyarmatokat” követeli-e vissza a Harmadik Birodalom?

(II.-ik és befejező közlemény.)

Togo és Kamerun

Togo volt német gyarmat a Rab-szolgaparton, a guineai öbölben fekszik. 84 ezer négyzetkilométerével és egy milliányi lakosával nem volt különösebb jelentősége. 1884-ben került a német birodalomhoz, amely 329 kilométernyi vasutvonalat is épített rajta. Pálmaolaj, pálmamag, kakaó, kóladió, gyapot voltak a főbb kiviteli cikkek. Nálánál jóval nagyobb volt a gazdasági jelentősége a szomszédos Kamerun-nak.

Kamerun története aránylag a legrégibb, mert ez még 1868-ban került a hamburgi Woermann, Jantzen és Thormählen kereskedő cégek kezére. Ők a duala törzstől vették meg a területet, amelyet 1884-ben adtak át a német birodalomnak. A benszülöttek azonban fellázadtak, amikor Nachtigal császári biztos kitűzte a német lobogót. Két hadihajó csakhamar leverte a lázadást és ezt követte a gyarmat határainak megállapítása az angolokkal és franciákkal, mely több évet vett igénybe. Németországnak ez volt az a gyarmata, amely a legnagyobb fejlődés és terjesztési lehetőség előtt állt, mert itt ütközött a legkevesebb érdekbe.

1911-ben már a Csád-tóig nyult el Kamerun határa és amikor ebben az évben Franciaország a nemzetközi szerződésekkal ellentétben elfoglalta Marokkót és ebből kifolyólag már hajszál híján majdnem akkor kitört a világháború, az utolsó pillanatban mégis létrejött a megegyezés Németország és Franciaország között azon az áron, hogy a franciák Francia-Kongó jelentős részét átengedték Kamerunnak. Közel 500 ezer négyzetkilométer területtel és kétfélmillió hétszáz ezer főnyi lakossággal rendelkezett ekkor Kamerun, amely különösen kaucaukban volt igen gazdag és gyors meggazdagodást ígért a telepéseknek.

A partvidéket az igen alacsony kultúrfokon álló duala-négerék lakták, akik majdnem teljesen ruha nélkül jártak, arcukat, mellüket tetoválták és még szempilláikat is kitépték. Egy asszonyért 900—1200 aranykoronát fizettek. Ez volt nagyjában az afrikai német gyarmatbirodalom, amely bár elég nagy flotta fenntartását igényelte, de elég jól jövedelmezett.

A csendesóceáni német szigetbirodalom

Afrikán kívül a Csendes óceán vidékéig is kiterjedt a német gyarmatbirodalom hálózata. De ez inkább már csak presztízs, mint reális érték volt. Az összes szigetsoportok területe együttvéve nem haladta meg a 250.000 négyzetkilométert és a lakosság száma 6—700 ezer körül mozgott.

Új Guineától északra feküdt a Bismarck szigetsoport, amelyet szintén a hamburgi kereskedők szereztek meg és itt is 1884-ben ütközött ki a német zászlót. Kópra, gyapot, kávé és főleg gummi került innen a német birodalomba. A benszülöttekkel sok baj volt, mert nagybárá emberevők.

A Karolina szigetsoportot a Mariana és Palau szigetekkel együtt 1899-ben vette meg Németország 25 millió pezetaért Spanyolországtól. Ennek polinéziai lakói viszont igen szelidek voltak. Ugyanide tartoznak a Marshall szigetek is, amelyek fő kiviteli cikkek a kópra, a kókusz és a foszfát. A legnagyobb Marshall-sziget Jaluit volt. Ez 1885 óta a németeké. Már 1887-ben megalakult Hamburgban a Jaluit Társaság, amely a szigetek összes állami kiadásait fedezte. Ezért övé volt a gyöngyhalászás, a guano-telepek és a korall atollok gazdasági kihasználásának kizárólagos joga.

Végül a Szamoa szigetek egy része is a német birodalom fenhatósága alá tartozott. Ennek lakossága már keres-

tény és kulturált volt. 1899-ben osztott meg a szigetsoporton, amely igen gazdag dohányban, kókuszpalmában Anglia, Németország és az Egyesült Államok.

Mind ezek a csendesóceáni birtokok alkalmat adtak Németországnak, hogy Kína ügyébe is beleavatkozzon. Erre a beavatkozásra az adott okot, hogy Santung tartomány Kiaucsú városában meggyilkoltak két német hittérítőt. A kínaiak ellenállás nélkül tűrték, hogy a németek 1897 november 14-én bevonuljanak Kiaucsúba, sőt 1898 március 6-án ahhoz is hozzájárultak, hogy a németek az egész öböl partvidékét a hozzátartozó szigetekkel és felségjogokkal együtt 99 évre bérbevegyék.

A német gyarmatok a világháborúban

Természetes, hogy a világháború gyarmatokon is folyt. Legvédtelenebbek voltak a legtavolabbiak s így azok veszték el legelőször. A japán-angol egyesített szárazföldi és tengeri haderők már 1914 szeptember 7-én ostromolni kezdték Csingtaut, Kiaucsú gyarmat fővárosát. A németek hőstesen védekeztek és csak két hónap múlva adták fel a várost, amikor már minden löszerük elfogyott. A harcban résztvevő osztrák-magyar flotta Kaiserin Elisabeth nevű cirkálója is, amely az öbölben horgonyzott és Csingtaut védte két teljes hónapon át.

A győztesek felosztják a német gyarmatokat

Hiába volt azonban a győzelem, az antant felosztotta ezt a német gyarmatot is. Mivel anektálni nem fért már össze a kor szellemével, népszövetségi mandátum címen kapták e területeket a győztek. A le sem vert Német-Kelet-Afrikát felosztották Belga Kongó és Portugál-Kelet-Afrika között, legnagyobb részét Tanganyika néven brit protektorátus alá helyezték. Német Dél nyugat-Afrika a Délafrikai Államszövetségé lett, Togót és Kamerunt megosztották Anglia és Franciaország között. A csendesóceáni birtokok közül a Vilmos császár földje és a Bismarck szigetek Ausztráliáé, a Naura sziget Angliáé, a Szamoa szigetek Újzéländé, a Marshall, Karolina és Mariana szigetek valamint Kiaucsú Japáné lettek.

Fel kell vetnünk a kérdést, ki fog a nyertesek közül érdemleges területet visszaadni? Illetve melyik ország közvéleménye engedi meg, hogy kormányha valamit visszaadjon?

Japánról ne is beszéljünk. Bár a Népszövetség ruházta rá a német gyarmatok mandátumát, Japán rég nem tagja a Népszövetségnek és egyébként is kijelentette már évekezelőtt, hogy a szigeteket saját tulajdonának tekintik.

Ami Ausztráliát és Újzéländöt illeti, elképzelhető, hogy a fenyegető japán imperializmus árnyékában egyetlen centiméterről is lemondhatnának, ami a Japánnal egykor bekövetkező élet halálharcban a védekezés fontos bázisát alkothatja közvetlenül országuk előtt. Itt van azután Német-Dél nyugat Afrika, Államszövetség igazgatása alatt áll. Ez már nem is gyarmat, hanem jóformán egy független állam szerve része. Egységes, kompakt tömeget alkot az Unió egész területével. Viszont Dél-Nyugat Afrikában harmincezer fehér ember él és ebből tízezer német.

Német-Kelet Afrika valóban gyarmat. De milyen gyarmat! Olyan, mely ha nem esett volna a világháború eredményeképpen Anglia ölébe, talán külön háborút indított volna érte. Ez a láncszem, amely hiányzott abból a föld sávból, amely Kairótól Fokvárosig végig angol területen köti össze Afrika hosszában a vasutvonalat, Egyiptomtól, a Szezei csatornától sivatagon, ös-

A csendesóceáni szigeteken, ahol még kisebb volt az ellenállási lehetőség, még hamarabb győzött az antant.

Afrikában a kis Togo hamar elesett még 1914 augusztusában, Kamerun azonban sokáig védte magát. A hétézer főnyi német-benszülött csapatok az angol-francia-belga túlerővel szemben egészen 1916 február 18-ig tudták tartani magukat. Német-Dél nyugat-Afrika eleinte szintén sikerrel védekezett. Az 5000 főnyi német sereg 1914-ben megverte az angolokat és a portugálokat, amikor azonban a következő esztendőben 40.000 emberből álló délafrikai hadsereg indult támadásra, a németek előbb a gyarmat északi részébe vonultak vissza, majd Seitz, az utolsó délafrikai kormányzó 1915 július 9-én lerakta a fegyvereket Botha délafrikai tábornok, a bur háború egykori fővezérének lábai elé.

Nem sikerült megverni a világháború alatt Német-Kelet-Afrikát, amelyet Lettow-Vorbeck alezredes, később tábornok védett előbb 3 ezernyi fehér, majd 11 ezer benszülött katonája élén a 20 ezer emberből álló antant-hadsereggel szemben. Mindjárt a háború elején a németek meghusították az angol-indiai katonák partraszállását, 1915-ben pedig feltartóztatták az Angol-Kelet-Afrikából és Kongóból támadó belgaakat, Smuts és Deventer 1917-ben egy időre a tengerhez szorították Lettow-Vorbecket, aki ekkor Makondéból, a gyarmat délkeleti sarkából az ellenséges gyűrűn csodálatos módon átvágta magát Portugál-Kelet-Afrikába. Azt tíz hónapon át pusztította, majd vissza foglalta a német gyarmatot, hanem még Rhodésziába is betört. Ott érte november 13-án a háború vége.

erdőn, hétézer méteres hegyeken át a Jöreménység Fokáig, Afrika csucsaig. Ma egy hatalmas olasz gyarmatbirodalom is gyakorol két oldalról nyomást erre a Kairó-fokvárosi tengelyre. Tanganyika Anglia számára a világháború egyik legnagyobb nyeresége. Nem érté kénél, hanem földrajzi helyzeténél fogva. Mi marad tehát még? Togo és Kamerun, amelyek jórészt Franciaországnak jutottak és nem érintenek érzékenyen a francia gyarmatbirodalmat elvesztésükkel. De éppen Franciaország fizessen — kérdezhetnék a franciák? És éppen akkor, amikor sorozatos európai kudarcok után most gyarmatbirodalmukba menekülnek? De még ha oda is adnák Togót és Kamerunt, elképzelhető, hogy Németország megelégedne volt gyarmataival egy töredékével?

Mindebből látható, hogy a helyzet távolról sem olyan egyszerű, még akkor sem, ha az antant akarna Németországnak gyarmatokat adni.

Nem világos, hogy Németország hajlandó lesz-e valaha ezeket a nehézségeket elismerni és a nyugati szövetség álláspontját elfogadni. Hiszen a harmadik birodalom bedüleit kérdésének tekintik gyarmati igényeinek elismertetését is. S végül van egy negyedik szempont, amelyről az érdekeltek ugyan nem beszélnek, de aligha tévesztik szem elől. Eppen ezzel az inkább stratégiai szemponttal indokolható talán, hogy a birodalom régi gyarmatait követeli vissza, annak ellenére, hogy esetleg egy-két összefüggő terület gazdaságilag többet érne számára, mint a mult sok apró és szétszabdalt darabból összetevődő gyarmati birtoka.

— Áramvonalas tojás. Az áramvonalas autó, az áramvonalas hajó, ház és butor után itt az áramvonalas tojás. Az amerikai Iowa állam Le Mars nevű városában lakó Mrs. Oscar Weidenfelder azt állítja, hogy olyan csodatyukja van, amely csakis áramvonalas tojásokkal tojik. A tojások a rendesnél jóval karcsubbak és két végükön áramvonalasak. Most már csak az áramvonalas csirkéket várjuk

Eredményesen befejezte tanácskozását a Balkán-államok gazdasági bizottsága

(BUCURESTI.) A Balkán-szövetség gazdasági bizottságának munkája és tanácskozása kedvező eredménnyel halad előre és befejezéshez közeledik. A gazdasági tanács tagjai most megtekintették a Malaxa-műveket, ahol az üzem mérnökei fogadták a külföldi vendégeket és részletes tájékoztatást nyújtottak részükre a nagyszabású üzem berendezéséről, a különböző termelési ágakról és a gyár kapacitásáról. A bukaresti kereskedelmi és iparkamara diszvacsorát adott a Balkán-államok gazdasági tanácsa tagjainak tiszteletére. A diszvacsorán bensőséges eszmecsere alakult ki a megjelentek körében. A szakértők ezután folytatták munkájukat, a tanácskozásokról megszerkesztették a jegyzőkönyveket és a hozott határozatok minden tekintetben a Balkán-szövetségbe tömörült államok gazdasági érdekeinek kölcsönös kielégítését célozzák. A tanács Tabacovici elnökletével teljes ülést tartott, amelyen jóváhagyólag tudomásul vette a szakértők részéről kidolgozott javaslatokat és megoldási tervzeteket, amelyek a Balkán-államok összességének gazdasági érdekeit szolgálják és azt célozzák, hogy az eddiginél is szorosabbá fűzik és bensőségesebbé tegyék a Balkán-szövetség tagállamainak gazdasági kapcsolatait.

A magyar mezőgazdák üdvözlő tóvirata Armand Calinescu miniszterelnökhöz

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Gazdasági Egylet május 21-én megtartott nagyszerű közgyűlése határozata alapján dr. Szász Pál az EGE elnöke a következő tartalmú üdvözlő tóviratot küldte Armand Calinescu miniszterelnöknek:

„Az ország összes magyar lakta községeiből az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlésére megérkezett kiküldöttek, amely egyesület a romániai magyar mezőgazdák képviselői szerve, — biztosítják kegyelmes uramat őszinte tiszteletükről. A magyar mezőgazdákknak meggyőződése és hite az, hogy az ő épi tömükjük élvezni fogja Exellenciád megértését és elismerését.”

Jorga és Valda-Voevod koronatanácsosok adománya a nemzetvédelmi alapra

(BUCURESTI.) Calinescu miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszter Jorga professor koronatanácsostól a következő levelet kapta: „Van szerencsém tisztelettel felajánlani bizonyos összeget a hadsereg iránti mélyesges tiszteletem jeléül. Kijelentem, hogy adományomat szimbólikus jellegűnek tekintem, hiszen azokat a járandóságokat ajánlom fel erre a célra, amelyek a hadi főiskolákban ez évben tartott előadásaim után, illetnek meg engem. Így akarom kifejezésre juttatni nagy szeretetemet és tiszteletemet a mi hadseregünk kitűnő vezetői és tagjai iránt. Kérem, fogadják adományomat a legteljesebb megértéssel”. Ugyanakkor jelentik, hogy dr. Valda-Voevod volt miniszterelnök koronatanácsos 30 ezer lejt ajánlott fel a hadsereg céljaira.

Igen kedves és megható az a levél, amelyet egy Butiuc Constantin Eugen nevű diák ajánlott fel a hadsereg beruházási célokra a miniszterelnökhöz intézett levelében.

A karánsebesi Traian Doda középiskola VIII. osztályu tanulója 125 lejt küldött be megtakarított pénzéből azal a gondolattal, hogy így akarja megörökíteni a háboruban elesett édesatyja emlékét.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ARANK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, jelzés és cím nélküli hirdetések kezelése díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelzésű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

VILLANYONDOLALÁS, hullámos, minden kellemetlen érzéstől mentesítve, 8 havi garancia, 150 lej től. Nizza hőgolyódrázsát, Cal. Reg. Ferdinand 30. (6748)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan vesszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (T 2168)

PIANINO, kiváló szerkezetű, olcsón eladó. Megtekinthető Str. Iuliu Maniu 6. sz. Balázs Gyulánál. (7872)

ELADÓ 2 méter magas jékszekerény, különböző butorok, konyhafelszerelés és kertes ház, Str. Carpaților 25. (7818)

KÉKESI sajt és vaj, izletes, tiszta, egészséges. Kérje mindenütt. (7839)

EGY szoba gyümölcsös kerttel 690 nm. olcsón eladó, Str. Fierului 79. Ért.: Str. Cipariu 5. (7499)

SZAMOSFALVI vendéglő keres fagyaltt aparátot, lehetőleg piksziszekkel. (T2239)

ÉPÍTKEZÉSHEZ prima homok, használt téglát és faanyag olcsó áron kapható a volt Hirsch Ödön szeszgyárnál. C. M. Foch 84. (2238)

ELADÓ egy török rózsafa háló és konyha berendezés. Értekezni: Piața Mihai Viteazul 25, Spilmannál. (7829)

Szép nyári szándalokat és női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban

vásárolhat. Calea Regele Ferd. No. 16. Az udvarban.

ORT köser jó házikoszt kapható. Cal. Regele Ferdinand 89. ajtó 16. (7880)

ELADÓ központban 12 szobás ház évi jövedelme 80 ezer. Ára 320.000 készpénz és 260.000 adósság. Biroul „Increderea” Cluj, Piața Unirii 18. (7887)

ÖCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósznál, Str. Memorandului 4. Kapualatti. (7678)

ELADÓ 1 szoba kerttel 55 ezerért. Cal. Lungă 145. (7803)

SÜRÜGŐSEN eladó házhely villanegyedben vízzel ellátva 65 ezer lejért, részletre is. Str. Amos Francu 9. (7753)

SZOBA, konyha butor eladó. Str. T. Vladimirescu 25. (7908)

PENZÉT rövid pár év alatt megduplázza, ha felkeresi, meghallgatja Roma ingatlanforgalmi iroda új ajánlatait. Str. Memorandului 8. (7922)

IROASZTAL jó állapotban iroda részére kerestetik „Solid” C. Regele Carol II. 92. szám. (7932)

JÉGSZEKRENY jó állapotban olcsón eladó. Megtekinthető Familia kenyérgyáránál, Cal. Traian 40. (7939)

ELADÓ házastelek, nagy kerttel, Strada Flugarilor 68. sz. (7944)

BETEGSEGÉLYZŐ lélek intézését vállalom. Cím: Paceh, Str. Gelu 14. (7948)

5 MEZÉRES üvegfal eladó verandának. Astra büfé, P. Unirii 3. (7949)

JÓKARBAN levő asztalos gyalupadok 800 lejért eladók. Székely és Réti butorgyár, Târgu-Mures. (VT 2258)

EGY komplett teleháló, féregmentes, teljesen jókarban eladó. Str. Barițiu 22. (8098)

MOTORKERÉKPÁROK, különböző gyártmányúak kifogástalan üzemképes állapotban eladók. Garajul de motociclete și compresoare Zilahy F. Str. Reg. Carol II. 59. Cluj. (V8096)

BEVESZÜNK motorkerékpárokat bármilyen állapotban és kompresszorokat. Garajul de motociclete și compresoare Fr. Zilahy, Str. Reg. Carol II. 59. (8097)

PÁRNÁK, alpakka evőeszközök ezüstözve eladók. Str. Petru Maior 4. Prefectura mellett, II. em. jobbra, első ajtó. (8045)

KERESÜNK megvételre valódi bernáthegy-i bakkt kölyköket 3-6 hónapost. Ajánlatok „Bernáthegy” jellegre a kiadóba. (8050)

ÖCSKARUHÁKAT és télikabátokat veszünk és eladók. Házhoz is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (8056)

ÖCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszünk, igen nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (8057)

GOLYÓSPRÉS eladó. Márk könyvkötő, P. Unirii 9. udvarban. (8058)

FILEÁGYTERITŐ, abroszok, terítőik eladók Grósznál. Cal. Reg. Carol II. 18. föld szint. Ugyanott golyósprés eladó. (8059)

FAGYLALTOS szekér eladó. Cal. Decebal 10. Friedmann. (8062)

EGY szoba gyümölcsös kerttel 690 nm. olcsón eladó. Str. Fierului 79. Ért.: Str. Ci pariu 5. (7499)

ELADÓ Brétfűn bekerített gyümölcsös házhely 22 ezer lejért, gyermek sportkosci, Str. Masiniștilor 10-b. (8067)

FELÜLRŐL kezelhető modern kaptárakban 11 erős méhcsalád olcsón eladó. Erd.: I. Maniu 6. II. 4. (T2242)

BELVÁROSI nettó 10 százalékos jövedelmező ház áthelyezés miatt olcsón eladó. Címeket „Rentábilis” jellegre. (8070)

PÉKSÉG, bevezetett 1 szoba, konyha lakással külön telken kiadó. Ért.: Dr. Ujváryné, P. M. Viteazul 40. (8071)

ELADÓ több lakrészből álló házastelek, havi jövedelme: 3400 lej, ára: 185 ezer lej. Ért.: Cal. Traian 82. Délután. (8074)

KOMBINÁLT új konyhaszekerény 2800 lejért, gyermekágy sodronnyal 500-ért, karnári madarak 100 lej től eladók. Str. Reg. Maria 24. asztalosműhelyben. (8072)

SZÉP hálószobabutor lámpával, rádióval olcsón eladó. Ért.: Cal. Reg. Carol II. 5. III. em. 12. (8079)

RÁDIO vadonatúj „Eumig” márkájú, az országból való kiutazás miatt olcsón eladó. Str. Dragalina 6-8. (8081)

JÓLBEVEZETETT bodega forgalmas helyen eladó. Ért.: a kiadóban. (8084)

Maradékvásár

Str. Măloasă 14. udvarban, selyem és szövetszerűlegesség, damasztok, paplansífonok fehér szövetek óriási választékban. Sámuel. (8085)

GALAMBHÁZ, padlásra szerelhető olcsón eladó. Cal. Motilor 60. Mezei. (8089)

AJTÓK, azlakok, duplák, üvegezettek, használtak jutányosan eladók. Cal. Motilor 60. Mezei. (8090)

ÁLLÁST KERES

PADLÁS gerendák meszelését előírás szerint vállalja Lazarovits, Cal. Traian 28. (7718)

PONGYOLÁT 60 lejért, ruhát 100 lejért varok, Cím a kiadóban. (8038)

NÉMET nő gyermekek mellé állást keres. Címeket „Aazonnalra” jellegre kérek. (8092)

40 éves férfi garanciával bármily megfelelő munkát keres Kolozsváron. Sikeres közvetítést díjazok. Mecanic Mosoiu Diesel Fabrica hártie, Prundul Borgoului. (VT2260)

ELSŐRENDE angol és francia varrónő házhöz menne varrni. Érd.: Str. Gh. Dima 1. Frizeria Patria. (8094)

10.000 lej garanciával keresek csaposi, szolgál, vagy bármilyen állást. Cím: György Iosif, Str. Dragalina Poteca I. (8027)

ÁLLÁST KAPHAT

MEGBIZHATÓ mindenest keresek kis háztartásomba. Cím a kiadóban. (T2261)

MODELL alkalmazást kaphat, kifogástalan alakú nő (szobrászhoz) havi fix fizetése. Jelentkezés reggel 8-10. Str. Elisabeta 29. (7873)

MINDENES leányt keresek junius 1-re. Str. Aurel Vlaicu 4. (7959)

Szapasztalt szakácsot keresünk

a nyári üdültelep számára kettő és fél hónapra

Az ajánlatokat a kolozsvári Munkakomarához kell küldeni 1939. június 1-én d. u. 5 óráig bezárólag.

NÉMET fraulein kerestetik junius 1-re. Cím: Dr. George Miclea Cluj, Piața Cuza Vodă 15. (8043)

NELKÜLÖZHETETLEN közszükségleti cikkek házaknál való eladására ügynököket keresünk. Cím a kiadóban. (8041)

KIFUTÓFIU felvétetik. Geist, Str. Romulus 68. (8046)

HELYBEN egy hentesárú kihordót keresek, amelyik járművel rendelkezik. Cím a kiadóban. (8051)

HÁZMESTERI állást kaphat gyermekekkel házaspár, vízvezetékcsatlakozáshoz értők előnyben. Ért.: d. u. 2-4 óra. Reg. Maria-ucca 46. em. II. ajtó 7. (8003)

EGY bejárónő felvétetik „Arco” cipő üzlet. Str. Memorandului 25. délután 4-6 óráig. (8061)

MINDENEST felveszek, középkorú nőt, vagy leányt. Cal. Reg. Ferdinand 141. II. 28. (8063)

KERESEK bejárónőt és két éves fiamhoz 15 éves leányt. Str. Paris 22. (8060)

ÜGYES tűzőnőt azonnalra felveszünk. „Tempo” Reg. Ferdinand 106. (8066)

EGY gyermekszerető mindenest elsejére felvétetik. Str. Mico 13. (8065)

VARRNI tudó kisleányok és tanulóleánykák felvétetnek „Mercur” kötőde, P. Carolina 5. (8075)

ÜGYES kenyérpéket azonnal felveszünk. Prezensky sütőde, Cal. Reg. Ferdinand 87. (8073)

JÓLFOZÓ szakácsnét azonnal felveszünk. P. M. Viteazul 9. (8077)

TAKARITÓNŐT keresünk junius 1-re délelőttre kis lakáshoz. Ugyanott felvétetik 13-14 éves ügyes kifutófiu. Globus, Str. Clemenceau 2. (8082)

FESTŐSEGÉDET állandó munkára keresünk. Triumf cég, Cluj, Str. Reg. Carol 118. CFR. garázs mögött. Ugyanott állandó ápolónő felvétetik. (8088)

INKASSZÁNS ügynök 10 ezer lej kp garanciával felvétetik. Cím a kiadóban. (8091)

ÜGYES takarítónő felvétetik. Str. Memorandului 24. jobbra emelet 6-7 óra között. (T2257)

FIATAL kifutófiu felvétetik. Foto Corso, Str. Reg. Maria 14. (8095)

JÓLME vendéglőben üzletvezetőt, lehet nő is, garanciával felveszek. Cím a kiadóban. (7871)

KÜLÖNFÉLEK

MÜSTOPPOLÓ szakadt ruhát molyragást, égési lyukakat speciálisan stoppol Dna Has, Str. Gherescu 8. (7643)

TANITVÁNYKÉPZÉS. Kozmetikus „Boté” Hamburg M. Cal. Regele Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11. (7937)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET garanciával végez Polynea, Str. Consiliul Național 3. (Főpostánál.) Telefon: 35-01. (8033)

ELVESZETT egy aktatáska szerszámokkal. Becsületes megtaláló jutalom ellenében átadhatja Futkás, Str. Masiniștilor 44. (8052)

ERNYŐK legolcsóbban, javítások legpontosabban Ernyőüzemben, Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (8053)

ÁLLÁS biztosítása mellett 1 millió lej kölcsönt kersek első bekebelezéssel. A megengedett legmagasabb kamatot fizetem. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Hétszerepes fedezet” jellege alatt. (7459)

PARKETTA lerakást és felgyalulást vállalok. Biró, Cal. Reg. Ferdinand 33. porfásnál. (8093)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ nagyon szép üzlethelyiség azonnalra. Str. I. G. Duca 3. (6646)

ÜZLETHELYISÉG azonnalra kiadó. Ugyanott butorozott szoba, különbejárattal, garderober és vízkagylóval. Szentes, Str. Cipariu 1. Telefon: 30-31. (7606)

KIADÓ két szoba, konyha, mosókonyha, speisz 1300 lej. Str. Subdeal 24. Sörgyár mellett. (7840)

KIADÓ azonnalra üzlethelyiség. P. M. Viteazul 14. (7892)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1 nőnek azonnal kiadó Óvárban. Cím a kiadóban. (7876)

KIADÓ junius 1-ére szoba, konyha, speisz ujonnan festve. Str. Dragalina 26. (7943)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba és egy szoba, konyha kiadó. Cal. Motilor 85. (7923)

KIADÓ azonnalra 2x2 szoba, konyha, 2x1 szoba, különbejárattal, és 2x3 szoba, konyha teljes komforttal, kert használattal. Cal. Regele Ferdinand 108-110. házfelügyelőnél. (7951)

GARZONLAKÁS fürdőszobával butorozottan, vagy üresen kiadó. Str. Elisabeta 48. szám. (7960)

KIADÓ modern garzon lakás. Str. Griogorescu 21. 11-12. (7961)

NAGY kertés villában 2 egymásbanyiló teljesen szeparált butorozott szoba, vagy 1 különbejárattal szoba butorozva, esetleg kis konyhával kiadó. Str. Cantemir 6. sz. (7968)

KIADÓK azonnalra is különbejárattal butorozatlan, felszuterin, nagy szobák, villanyal, vagy olcsóbban anélkül. Továbbá világos, napos, összkomfortos modern komplett egyszobás urilakás. Bármikor megtekinthető. Str. Saguna 20. (7965)

KIADÓ irodának, műteremnek, garzonlakásnak két földszinti szoba, vízkagylóval főposta mellett. Str. Cons. National 3. (8032)

NAGY szoba, konyha, speisz olcsón kiadó. Str. Horea 6. (8054)

KÜLÖNBEJÁRATU, szépen butorozott szoba 1, vagy 2 személynek azonnalra kiadó. Str. Masaryk 26. földszint. (8048)

KIADÓ kertés villában 2 szobás konyhas lakás szép gyümölcsös kerttel. Str. Regalá 54. Ért.: Szabó Ferencnél, Cal. M. Foch 7. (8055)

GARZONLAKÁS elő és fürdőszobával a sétaterén, Str. Gelu 2. kiadó. (8044)

KIADÓ raktárhelyiség nagy színekkel ellátva, víz mellett. Erd.: Cal. Decebal 11. (8064)

KIADÓ azonnalra 1 szobás lakás, Strada Măloasă 7-f. Ért.: Házfelügyelőnél. (8099)

ÜZLETHELYISÉG KIADÓ

a Iuliu Maniu u. 6. sz. a., a P. Unirii 15. sz. a. és a Memorandului

3-5 sz. a., továbbá egy 1 szoba, konyhas lakás a C. M. Foch 80. sz.

a. Értekezni lehet a Róm. Kath. Egyházközség gazdasági hivatalában, P. Unirii 14. d. e. 8-12-ig.

KAPUALATTI uccal, tiszta butorozott szoba P. Uniriihez közel 1-2 személy részére, fürdőszoba használattal kiadó. Str. Cotita 11. (8080)

KÉT személy teljes ellátást kaphat, 2 nagy szoba irodának kiadó. Str. I. Maniu 2. II. em. 7. (8078)

KIADÓ azonnalra 3 szoba, konyha, fürdő, szobás, modern lakás Str. Paris 14. és Str. Miron Costin 25. (8086)

LAKÁST KERES

KERESEK augusztus 1-ére 4-5 szobás komfortos földszinti lakást a belváros közelében. Lászlóné, Str. Gelu 30. (7917)

KERESEK 1 vagy 2 szobás összkomfortos lakást jó levegőjű, napos helyen. Ajánlatokat „Jó fizető” jellegre kiadóba. (7970)

KERESEK azonnalra 3 szoba, konyha, összkomfortos, kertés lakást, lehetőleg magánházban. Cím a kiadóban. (7999)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Danielle Darrieux legszébb filmje: *Port Arthur francia változatban*. Teljesen új kópiával. Műsor előtt világhíradó a legújabb eseményekkel.

URÁNIA MOZGÓ: Szombat, vasárnap: *A szent hazugság*. Társadalmi dráma, főszerepben: Pola Negri. — Hétfő, kedd: *Montecarlo ismeretlen*. Kalandfilm, elegáns rendezéssel. Főszerepben: Dita Parlo, Jules Berry, Albert Prejean.

EDISON MOZGÓ: I. Nászút félórány. Agay Irén, Delly, Kabos, Halmay, Verebes. II. *Stan és Bran*, a hollywoodi legények. Nevetőórán. III. *Híradó*. Kezdet: 3, 6, 9. Helyárak 12 plusz 5 és 19 plusz 6 lej.

SELECT MOZGÓ: Szombat, vasárnap: *Montecarlo ismeretlen*. Kalandfilm, elegáns rendezéssel. Főszerepekben: Dita Parlo, Pules Berry, Albert Prejean. — Hétfő, kedd, szerda: *Üköljog*. Szenzációs kalandfilm, főszerepekben: Humprey Boggart, Georg Brent, Gloria Dickson.

THALIA MOZGÓ: Csütörtöktől: „Az ostoros ember.” Minden idők leghatalmasabb kalandfilmje.

ROYAL MOZGÓ: Csütörtöktől a szezon legértékesebb filmje: *A fiuk városa*. A közönség hol sírva, hol nevetve csodálja végig ezt a páratlan filmet. Főszerepben: Mickey Rooney és Spencer Tracy. Ma utoljára: *Családi háromszög*. Vivian Roman-al.

RIO MOZGÓ: Május 30-tól Clujon utoljára: *Tarantella*. (A madridi kémnő). Fősz.: Jeanette MacDonald és Allan Jones.

II. *Szines Silly Szimphónia*. III. *Híradó*. Kív. műsorunk junius 3-tól: I. *Az éjjeli mars*. Izgalmas háborús film. Fősz. Warner Baxter. II. *A cigányok hercegnője*. Gyönyörű színes sláger. Fősz.: Annabella.

— **Borzalmas itéletidő pusztított Máramaros megyében.** Máramarosszigetről jelentik: Borzalmas itéletidő pusztított a máramaros megyei Harnicesti és Tesesti községek fölött. A Gutin hegy felől borzalmas felhőszakadás szántott végig, almanagyságu jégeső pusztította el az egész vetést, a gyümölcsösöket. A jégvihar több, mint 8 óra hosszat tartott és a súlyos jégdarabok betörték számos lakás ablakát, sőt háztetőjét is. A legöregebb emberek állítása szerint Máramarosban ehhez hasonló itéletidő az 1878 év óta nem pusztított. Az anyagi kár többmillió lej.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Május 31. Szerda.
Róm. kat.: Kegy. B. A. Prot: Petronella. Ort.: Ermam. Izr.: 13 Sziván.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉ

A LEGFONTOSABB

A női ruhaszálon tulajdonosnője dicséret legújabb remekművét.

— Meg vagyok győződve, méltóságos asszonyom, hogy ez a ruha igen sok örömet fog hozni önnek!

— Az pusztán attól függ, mennyi hosszúságot okozok vele barátnőimnek...

TÖRTÉNELEMÓRÁN

Tanító: Gyerekek, tudjátok-e miért görbe a töröknek a kardja?

Jancsika (az osztály esze): Azért tanító ur, mert a tokja is görbe...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Május 27-én, szombaton reggeltől, június hó 3-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter Cornel, Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-ut; dr. Cseresznyés, General Foch-ut.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: Változó-kony, kissé derültebb idő várható. Egyes helyeken csapadékokkal.

— JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPÁT. Kozák bőrfüzletben kaphat. Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— AZ AMATŐR FOTOGRAFUST bevezeti, segíti és mindenre megtanítja a FOTOFILM laboratóriuma.



— Vakmerő emberrablási kísérlet Párisban. Párisból jelentik: Rejtélyes és vakmerő emberrablási kísérlet történt tegnap a francia fővárosban, melynek szenvedő hőse Rose Petit, az ismeretlen francia újságíró és színpadi szerző, Rose Petit a postaügyi minisztériumból jött ki, amikor három ismeretlen férfi fegyveres fenyegetésekkel megtámadta és egy közelben várakozó gépkocsijához hurcolta, amely azután velük együtt nagy sebességgel rohanni kezdett. A támadók az irót közben lövéssel fenyegették meg, ha ellenkezik, vagy segítségért kiáltani próbál. Csak annyit mondtak neki, hogy a nagy főnökhöz viszik. Már a Bois de Boulogne körül jártak, amikor a gép motorjában valami hiba történt, amikor az autó megállani kényszerült. A banditák kiszállottak a gépből, hogy a hibát megkeressék, Rose Petit azt a pillanatot használta fel, hogy a hibát megkeressék, Rose Petit azt a pillanatot használta fel, hogy futással meneküljön. A banditák ekkor háromszor utána lőttek, amikor az irót könnyebben meg is sebesítették. Rose Petitnek mégis sikerült elmenekülnie. A banditák pedig látva, hogy üldözése veszélyes következményekkel járhat rájuk nézve, gépkocsijukkal eltűntek.

— Betörőt fogott a majom és megfojtotta. Los Angelesből jelentik: Egy ottani gazdag magánzó egy szelídített orangután tartott az udvarában. Az egyik nap a majom nem jelent meg a konyhán a reggelijéért. Keresésére indultak s meg is találták csakhamar a ház egy félreeső helyén, ahol egy bekorozott arcú idegen férfi holttette mellett üldözték. A holttest mellett ott hevert a betörő szerszámokkal teli táskája is. Az orangután az éjszaka folyamán nyilván tetten érte a betörőt s egyszerűen megfojtotta...

Megdöböntő gyilkossági dráma Szolnokon

A tettenért csábító agyonszurta lerjel

(SZOLNOK.) Megdöböntő családi dráma hirtelen el a mára virradó éjszaka Szolnokon: Kántor Kálmán borkimérő rátámadt feleségének csábítójára, aki szembeszállt a férjével és agyonszurta azt.

Szolnokon, az ugynevezett kispácon van borkimérése a 42 éves Kántor Kálmánnak, aki két gyermek apja. Tegnap a késő esti órákban beállított Kántorhoz egy hentes, régi ismerős. Figyelmeztette a borkimérőt, hogy látta, amikor egy fiatal hentesegéd surrant be Kántoréknak a Csarnok-ucca 13. számú házában levő lakásába.

— Jó lenne, ha utána néznél, mi történik otthon — mondotta a jó barát.

A közlés nagyon felizgatta Kántort, aki gyorsan felkapta kalapját, bezárta az üzletet és feldúltan rohant haza lakására.

Amikor hazaért és belépett a szobába, csak feleségét és nagyobbik leányát találta otthon.

— Ki járt itt? — vonta kérdőre Kántor a feleségét, aki nyugodtan válaszolta:

— Senki, egyedül vagyunk.

Kántor nem hitte el, amit az asszony mond, átkutatta a szobát, majd a konyhát, végül kiment a fűszekrénybe. Mikor belépett a kamrába, ott találta sápadtan, az egyik sarokban Tasi Pál 21 éves hentesegédét. Kántor előhúzza zsebkését és rátámadt Tasira, akit homlokán megsebesített. A fiatal hentesegédnek sikerült leráznia magáról Kántort, kirohant az udvarra és futni kezdett. Kántor egy hatalmas karót rántott elő és üldözőbe vette. Még el sem

— Énekvizsga. A kolozsdobokai esperesi kerület róm. kath. elemi iskolái május hó 31-én a Szent Mihály templomban tartják meg egyházi énekvizsgájukat az alábbi sorrendben: Déléltől 10 órakor szentmise, ezalatt egy szólamra együttesen éneklék: Ahitattal ké szüldjünk; Üdvözlégy Krisztusnak; Acél szárnyakon. Szentmise után kánonban: Glória szálljon. Egyházi beszéd. Ezután kezdődik a vizsga. Alleluja örvendezünk (két szólam); Krisztus feltámadt (három szólam); vagy Örvendetes napunk támadt (négy szólam). Egy szabadon választott egyházi ének. Az eredmény kihirdetése. Szálljon a dal... közös kánon zárja be az egyházi énekvizsgát. A vizsgán részt vesznek a kolozsvári liceum, Augusteum, Marianum, szentpéteri, kisbácsi, jegenyei, györgyfalvi és szászfenesi rk. elemi iskolák tanulói. Dr. Balásy Imre sk., esperes-tanfelügyelő.

— Üzenet Daibukát Zahariának. Daibukát Zahariának Moreni-Dugestibe (Ram. Saratmegye) üzenjük, hogy hozzánk intézett levelezőlapjára válaszolva közöljük, hogy iratát az állampolgársági listába való beírásra beadhatja a kolozsvári városháza állampolgársági hivatalába június elsején tul az előírt okmányokkal felszerelve.

— A zselatin-ital emeli a férfi-átlétké teljesítményeit, de a nőkre a legcsekélyebb hatást se gyakorolja. Newyorkból jelentik: A losangelesi főiskola két évig tartó kísérletezés után bámulatos hatású erősítő italt fedezett fel, amely 240 százalékkal emeli a legerősebb atléták testi teljesítményeit. Az ital főalkatrésze fél uncia közönséges porrá tört zselatin, amelyet egy ivópohár tiszta vízben, gyümölcslevesben, vagy tejjel lehet feloldani és amelyet feloldás után azonnal meg kell inni, mielőtt megsűrűsödik. Az ital egy hónapig naponta kétszer veendő. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a zselatin-ital soha nem álmódott színvonalra emelte a férfiatlétké teljesítményeit, ellenben a nőkre a legcsekélyebb hatást sem gyakorolta. A zselatin egyik alkotórésze a glicin, amelyet eddig is izomgyógyászat gyógyítására használtak.

érte Tasi a kerítést, amikor utolérte Kántort. A hentesegéd ekkor szembefordult a magából kikelt férjével, előrántta kabátja alól dísznőülőkését és belemártotta a férfibe. A dísznőülőkés át hatolt Kántor testén, aki véresen, holtan esett össze.

A kiáltásra és sikoltásra figyelmeztettek a házban lakók is. Szokolj Gyula színész felesége rohant ki elsőnek az ajtón, de már csak a menekülő gyilkost látta és Kántort, aki vértócsában fekszik az udvaron.

Kántornak, mikor meglátta férje véres testét, eszméletlenül roskadt össze.

A házbeliek azonnal értesítették dr. Elek István tisztifőorvost és a mentőket, de az orvosok már nem akadt dolguk, a szerencsétlen ember meghalt.

Rendőri bizottság érkezett ki Kántorék Csarnok-uccai lakására. Kihallgatták a szemtanúkat, azután detektívek indultak el a gyilkos fiatalember keresésére. A Kalász-ucca 3. számú házában, nagybátyja lakásán meg is találták a detektívek a gyilkos Tasit, akit azonnal bekisértek a rendőrkapitányságra. Részletesen kihallgatták a gyilkosság körülményeire vonatkozólag. Azután helyszíni szemlére vitték Kántorék Csarnok-uccai lakására. Hatalma, tömeg nézve végig, amint a fiatal gyilkos megmutatta a rendőri bizottság tagjainak, hogy miképpen igyekezett elbujni Kántor elől, hogyan üldözte az udvaron keresztül a megcsalt férj, akit aztán megölt.

Tasi Pált kihallgatása után letartóztatták és ma át fogják adni a szolnoki ügyészségnek.

— MEGDÖBÖNTŐ VASUTI SZERENCSETLENSÉG INDIÁBAN. Singaporeból jelentik: A Kualungpur és Singapore között közlekedő expressz-vonat tegnap reggel Gemas állomás mellett Singaporetól 200 kilométerre kisiklott és a vonat a mélységbe zuhant. A Mozdonyvezető meghalt, 300 utas jó részt könnyebben megsebesült. Azt hiszik, hogy a kisiklás merénylet műve volt.

— A maglaviti csodapásztor ajándéka. Bukarestből jelentik a Rador: Petráche Lupu, a csodapásztor a hadsereg beruházási célokra 1000 lejű adományozott a maglaviti alapítvány pedig 4000 lejt.

— Londoni román követ a kenti hercegi párnál. Londonból jelentik: A kenti hercegi pár tegnap kihallgatáson fogadta Tilea román követet és feleségét.

— Mentsük meg régi emlékeinket! A padlások elrendelt kiürítésével sokszor régi okmányok, levelek, naplók, könyvek, színlapok, gyászjelentések és más érdekes régi emlékek kerülnek elő. Ezeket több helyen órzésre alkalmas hely hiányában ócskapapirosul eladják, elégetik, vagy szemétre dobják, esetleg a pincébe hordják le. A papirosanyag aztán a nem elég száraz és szelős pincében nedvességet vesz föl, megpenészedik és pár év alatt megrohad. Éppen ezért felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a padlásokról előkerülő kéziratok és nyomtatványanyag megmentése érdekében vegye igénybe az Erdélyi Múzeum Egyesület segítségét. Az Erdélyi Múzeum Egyesület ugyanis szívesen nyújt támogatást és díjtalanul gondoskodik szakember kiküldéséről. De a kolozsvári magyar közönség bizalommal fordulhat a kérdésben a három magyar felekezeti kollégium könyvtáraihoz is. Az Erdélyi Múzeum Egyesülethez szóló bejelentéseket szóban, vagy levelezőlapon dr. Kántor Lajos titkárhoz (Cluj, Str. Brătianu 43.), vagy esetleg Kelemen Lajos nyug. levéltárhoz (Cluj, Cal. Motilor 16.) lehet intézni.

— UJABB VÉRES INCIDENSEK PALESZTINÁBAN. Jeruzsálemből jelentik: Tegnap Palesztina területén több helyen súlyos incidensek zajlottak le. A tegnapi összetűzéseknek 4 halottjuk, 2 zsidó, 2 arab és 20 sebesültjük volt.

— Román énekesnő nagy sikere Amerikában. Washingtonból jelentik: Pia Igy, a neves román énekesnő, aki a nemzetközi világlátogatás keretében nagy sikerrel szerepelt, tegnap előkelő közönség jelenlétében újból szerepelt az amerikai zenei klubok szövetségének estélyén is. A művésznő szereplése nagy sikerrel járt. Kiséretét a Dinicu zenekar látta el, amelynek kíséretével román dalokat adott elő, nagy hatás mellett.

— KIOSZTOTTÁK A 200 EZER LEJES NAGY ZENEDIJÁT. Bucurestiből jelentik: Tegnap a kultuszminisztériumban összeült az a bizottság, amely a nemzeti díjat volt hivatott odaítélni a legkiválóbb román zeneszerzőnek. A 200 ezer lejes díjat Dimitrie Cuclin kapta meg ebben az évben.

— GUATEMALA MEGRENDSZÁBÁLYOZZA A KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁROKAT. Guatemalából jelentik: A kormány új törvényrendeletet hirdetett ki, amely megtiltja az idegeneknek, hogy bármiféle politikai tevékenységet fejtsenek ki. Tilos a külföldi állampolgároknak politikai tevékenységet kifejténiük, gyűléseket tartaniuk, propagandajellegű könyveket kiadniuk és ilyeneket terjeszteniük, ha külföldön is jelentek meg. Az összes jelenleg létező ilyen természetű szervezeteket 15 napon belül fel kell oszlatni. A rendelkezést túllépőkkel szemben különleges bíróság ítélkezik és ez intézkedik azoknak az állampolgároknak ügyében is, akik ilyen természetű szervezkedésben részt vesznek.

— BIZTOSÍTÉK MELLETT SZABADLÁBRA HELYEZTEK FRITZ KUHNÉ. Newyorkból jelentik: A hatóságok 5000 dollár biztosíték ellenében feltételeesen szabadlábba helyezték Fritz Kuhné, az amerikai hitleristák vezérét, akit különféle vádakkal illették, többek között bizonyos pénzek hűtlen kezelésével, továbbá tiltott nemzeti hitlerista propagandával.

— PADEREVSZKY LEMONDOTTA ÖSSZES HANGVERSENYEIT. Newyorkból jelentik: Paderevszky, a neves zongoraművész, aki tudvalevőleg szívroham következtében súlyosan megbetegedett, lemondotta összes amerikai hangversenyét és mihielyt egészségi állapota javul, visszatér Svájcba.

— HOGYAN LEHET MEGAKADÁLYOZNI A HÁBORUT? Ilyen címen tartott előadást Demont, a párisi ítélőtábla ügyvédje. Az előadó azt az igen érdekes és kétségtelenül pacifista szellemű elgondolást fejtette ki, hogy a háborúk megelőzésére és a nemzetek közötti viszályok elsimítására legalkalmasabb az államok egymás között való viszonyának kimondottan jogi alapon való megszervezése. Mint ahogy az állam kényszeríteni tudja alattvalóit a törvények tiszteletben tartására, ugyanugy a Nemzetek Parlamentje által megszavazott nemzetközi törvényhozás által tervezett törvényeknek az Államok Szövetsége képes lesz a nemzetközi végrehajtó hatalom igénybevitelével teljes mértékben érvényt szerezni; természetesen csak akkor, ha ez utóbbi lesz az egyetlen fegyveres szervezet, mert minden nemzetközi organizációt a tagállamok teljes lefegyverkezése kell megelőzzön. Sokkal szorosabb együttműködésre van itt szükség, mint amint a Nemzetek Szövetsége volt képes biztosi tani. A kiváló jogász figyelemre méltó fejtegetéseit nagyszámú közönség hallgatta végig és az előadót lelkes ünneplésben részesítette. H. Demont egyébként egész Európát végigjárja és propagandát fejt ki mindenütt a béke érdekében. Romániából Bulgáriába, Jugoszláviába, majd Magyarországra megy.

ELTEMETTEK PORSCHE FERENCET. Hétfőn délután a köztemető halottas kápolnájából óriási részvét mellett temették el Porsche Ferencet, a magyar iparostársadalom hirtelen elhalt egyik kiváló vezetőjét. A temetésen a magyar társadalom színe-java jelent meg, köztük a katolikus és iparos intézmények vezetői, a különféle egyesületek képviselői stb. A gyászszertartást nagy segédlettel Veress Ernő h. plebánus végezte. Az iparos-egylet művészdalköre Zsizsmann Rezső vezetésével gyászadalokat énekelt, majd Rácz Mihály a magyar iparostársadalom, Leitersdorfer Sándor pedig a katolikus intézmények nevében emlékeztek meg bensőséges szavakkal az elhunyt sok évtizedes kiváló érdemeiről. Utána megindult a gyászmenet és a sirnál ismét az iparos-egylet dalárdája énekelt. A frissen hantolt sirt pedig a rokonok, barátok és tisztelők egész seregének koszorúi borították be. Porsche Ferenc földi élete ezzel véget ért.

HIRTELEN HALÁL. Megdöbbentő hirtelen halálról tettek jelentést a helybeli hatóságoknál. Kinsch Viktor Chintaului-ucca 37. szám alatt lakó 42 éves gyári műszerész tegnapelőtt este hirtelen meghalt. Kinsch, aki mindig a legjobb egészségnek örvendett, hirtelen rosszul lett és orvost hívatott magához, aki megállapította, hogy difteritisze van. Háziasszonya a mentőkért telefonált, de mire azok kiérkeztek, Kinsch Viktor már kiszorult. A hirtelen halál ügyében kiszállt a helyszínrre a kerületi ügyeletes rendőrtiszt dr. Hossu városi tisztiorvos kíséretében, majd a holttestet beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

HOVA TŰNT EL A 10 ÉVES KOLOZSVÁRI ISKOLÁSFIU? József Jenő 10 éves II. elemista fiúcska hétfőn reggel fél 8 órakor eltávozott szüleinek Pescarilor-ucca 3. szám alatt levő lakásáról azzal, hogy több iskolatársával iskolai ünnepeken vesz részt. A kisfiúcska azóta nem tért vissza és az őt kétségbeesetten kereső szülei az ismerősöktől és a gyermek osztálytársaitól sem tudtak semmiféle felvilágosítást kapni József Jenő tartózkodási helyéről és további sorsáról. A szülők a gyermek eltűnéséről jelentést tettek a kolozsvári rendőrségnek is, amely szintén bevezette a nyomozást. József Jenő barnahajú, barnaszemű, zömök, kővérkes gyermek, aki eltűnésekor zöld szövetruhát, barna sapkát viselt és sietve anélkül távozott el hazulról, hogy cipőjét és harisnyáját felhuzta volna. A szülők kérik, hogy ha valaki felvilágosítást tud adni gyermekük tartózkodási helyéről, vagy sorsáról, sürgősen értesítsék őket lakásukon, vagy a rendőrségen.

— Elmarad a szabóipari munkások ma estére hirdetett szakmai gyűlése bizonytalan időre elmarad.

KÉSELESEL VÉGZŐDÖTT A TÁNCMULATSÁG. A Monostoron tegnap délután táncmulatság volt, amelynek résztvevői között szóváltás, majd verekezés keletkezett. A verekezés közben Fagailanu 30 éves kolozsvári Campului-ucca 71. szám alatt lakó férfi arcán kézzurást szenvedett. Sebét a mentők kötötték be. Verekezés támadt a Szászfenes környékben tartott táncmulatságon is, amely alkalommal Pompiliu Dragan 31 éves szászfenesi férfit érte jobb mellén kézzurás. Az ő sérüléseit is a mentők kötötték be. A verekezés ügyében a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— Nem azonos. Jelentettük, hogy egy nagyobb szabású betöréses lopási ügyvel kapcsolatosan a rendőrség bünygi osztálya — a rendőrségi sajtóiroda közlése szerint — őrizetbe vette Kovács István lupsai cipész orgazdaság címén. Ugyan csak a sajtóiroda közlése szerint az ügyben hasonlónevű Horea-ucca 43 sz. alatt lakó és az ugyanabba naz uccában 23. sz. alatt mihelyt tartó Kovács István cipésszel, akinek a lopási ügyhöz semmi köze nincsen.

Eseménygazdag napjai voltak Pünkösöd alatt a kolozsvári rendőrségnek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Nagyobb szabású ékszerlopás tettesét leplezte le a kolozsvári rendőrség bünygi osztálya. Özv. Péchy Lajosné Vlahuta-ucca 3. szám alatt lakó urinő vasárnapra virradólag telefonon bejelentette a központi rendőrségen, hogy szombat délután titokzatos uton eltűntek 35.000 lej értékű ékszerei. Az ügyeletes rendőrtiszt azonnal megindította a nyomozást a titokzatos ékszerlopás ügyében és még aznap le is fűlelte a tettest Kacsó Julianna Zenobia Pop-ucca 44. szám alatt lakó bejárónő személyében, aki — a károsult uriaszony szolgálatában lévén — szombat déltájban egy őrizetlen pillanatban felfeszítette az egyik szekrény ajtaját és kiemelte a nagyértékű ékszereket, majd a szemetes láda alatti helyen ásta el a földben azzal, hogy éjszaka kiveszi onnan és elviszi. A házkutatások során az ékszereket a bünygi nyomozók megtalálták és miután a bejárónő beismerte a lopást, kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

GÁZOLNAK A GÉPKOCSIK Dániel György bukaresti sofőr 16.284. Bucuresti rendszámú tehergépkocsijával Kolozsvár felé jövet Torda város határában beleütközött a villanyoszlopba és azt valósággal kidöntötte. Közben a telefondrótokat is teljesen megrongálta, úgy, hogy jelentős kárt és forgalmi zavart okozott. Minthogy a vigyázatlan sofőr tovább rohant Kolozsvár felé, a tordai rendőrség távbeszélőn kérte fel a helybeli hatóságokat, hogy tartóztassák fel és fedezet alatt küldjék vissza Tordára a vizsgálat lefolytatása céljából. Tegnap éjszaka Dánielt a Feleki-hegy tetőn a kolozsvári detektívek őrizetbe is vették és átkísérték Tordára.

Ugyancsak tegnap délután Dragan Ioan kardoasi 20 éves fiatalember szeke révél a tizoltó-laktanya előtt elütötte Albert Lidia Chintaului 44. szám alatt lakó 63 éves asszonyt, aki fején és a hátán szenvedett súlyos sérüléseket. A gázoló szekeres azután tovább hajtott. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőrök utána siettek és a Royal-mozi előtt sikerült elfogniok. Őrizetbe vették és megindult ellene az eljárás, míg az elgázolt asszonyt beszállították a klinikára.

LOPÁSOK Dr. Elekes Viktor nagyenyedi ügyvéd bejelentette a központi rendőrségen, hogy tegnap délután a vasuti autóbusszon jött Kolozsvárra, ismeretlen tettes kilopta a zsebéből 1800 lej készpénzt. — Goldfried Rudolf Regele Ferdinand 45. szám alatt lakó fiatalember bejelentette, hogy mára virradólag ismeretlen tettes belopódzott

lakásának előszobájába, ahonnan nagyobb értékű ruhaneműt vitt el. Goldfried Rudolfot annál inkább érzékenyen érintette a lopás, mert csak három nappal ezelőtt törtek be ismeretlen tettesek lakásába, amikor nagyobb értékű aranyórát és egyéb dolgokat loptak el tőle. E lopás tetteseit elfogták ugyan, de a lopott holmi nem került meg. — Friedmann Herman Bucovina-ucca 1. szám alatt lakos azzal a panasszal fordult a IV. kerületi rendőrséghez, hogy tegnap este titokzatos egyén ellopta az előszobájából 6500 lej értékű téli kabátját. — Végül az egyik járókelő arról értesítette a rendőrséget, hogy a Regele Ferdinand 14. szám alatt Róth-féle üzlet kirakatát ismeretlen tettes betörte. A rendőrség közegei kiszállottak a helyszínre és megállapították, hogy a titokzatos betörők öt bala szövetet vittek el. A kolozsvári rendőrség valamennyi lopás ügyében erélyes vizsgálatot vezetett be.

PARÁZS VEREKEDÉS A VENDEGLÖBEN

Parázs verekezés játszódott le tegnap délután a Radu-ucca 1. szám alatt Barabás-féle vendéglőben. Török Albert Jasilor-ucca 8. szám alatt és Szűcs János Regele Ferdinand-uton lakó szolgálégyenek valami ügyből kifolyólag valószínűleg ittas állapotban összeszólalkoztak és ennek hevében kölcsönösen megverték egymást, aminek következtében súlyos sérüléseket szenvedtek. Az ügyben az I. kerületi rendőrség folytatta le a vizsgálatot.

Radu Nicotin szamosfalvi repülőőrnagy tegnap délután megjelent a központi rendőrségen és bejelentette, hogy mintegy 10 főből álló csoport Perczki Tamás Duca-ucca 8. szám alatt lakó fiatalemberrel az élükön a Dorobanților-uccában legénymódra összefogózza valósággal megakadályozták a forgalmat, úgy, hogy ő, hogy az emberekben kárt ne okozza, kénytelen volt autóját az árokba bevezetni. A rendőrség az ügyben megindította az eljárást.

CSALÁDI BONYODALMAK

Bonyodalmas családi ügyben folytat le a vizsgálatot a IV. kerületi rendőrség. Balica Györgyné, Palagie Rosie 20. sz. alatt lakó asszony bejelentette a IV. kerületi rendőrségen, hogy az Enescu-ucca 1. szám alatt lakó férje, akitől különváltan él és a válóper-keresetet már be is adták, tegnap délelőtt az ő távollétében behatolt a lakásába, ahonnan több nagyértékű tárgyat vitt el. Beidézve a rendőrségre, Balica György azt vallotta, hogy azok a tárgyak, amelyeket elvitt, az ő tulajdonai. A bonyodalmas ügyben az ügyészség fog intézkedni. (p. j.)

A török külügyminiszter Moszkvába, Rydz Smigly Londonba utazik

Az angol-francia-török-orosz egyezség jelentőségéről ír a francia sajtó — Ujabb merengyletek Paleszínában

(MOSZKVA.) Proskurov dandártábornokot helyettes hadügyi népbiztossá nevezték ki, Moszkvában hire jár, hogy a török külügyminiszter közelebből ellátogat Moszkvába Potemkin ankarai látogatásának viszonzására.

UJABB MAGYAR VÁLASZTÁSI EREDMÉNYEK

(BUDAPEST.) A két napos választások végső eredménye még mindig nem ismeretes, mert az eredményeket most összegezik. Budapesten a kormánypárt 10, a nyilaskeresztesek 8, a Raszay-párt 5, a szociáldemokraták 3 mandátumot nyertek, a többi pártok nem jutottak képviselőre. Pest környékén a nép 2, a nyilasok 3, a szocialisták 1 mandátumot szereztek. Meglepetés itt, hogy Fábrián Béla, az ismét ellenzéki

vezér kibukott, Pécsen mindkét mandátumot a kormányzópart nyerte. Bonyhádon Mühle Henriket, a Volksbund vezetőjét választották meg. Győrön egy kormánypárti és egy szocialista, Szegeden 2 kormánypárti és 1 nyilas, Debrecenben 2 kormánypárti és 1 kispárti győzött. Vidéken általában a kormánypárt 80 százalékos győzelmet ért el eddig. Az eddigi eredmények a következők: nép 95, nyilasok 15, kispártiak 7, keresztények 1, szocialisták 1, pártokivüli 1, a vidéki választások eredményeképpen. A városi és városkörnyéki adatok innen még hiányoznak.

A FRANCIA SAJTÓ ÉS A VILÁGHELYZET

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok a

világhelyzettel foglalkozva, a La Figaro szerint, ha az angol-francia-török orosz megegyezés létrejön, úgy a tengelyhatalmakkal szemben elég erőt tud érvényesíteni a béke biztosítására. A lap nagyjelentőségűnek jelzi az amerikai semlegességi törvény várható módosítását is.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(LONDON.) Tomics jugoszláv iparügyi miniszter 2—3 napi tartózkodásra ideérkezett.

(RÓMA.) Mussolini első ízben fogadta kihallgatáson Percy Lorraine angol nagykövetet.

(LONDON.) (Rador.) A News Chronicle szerint Rydz Smigly masall és Kasprziky tábornok rövidesen az angol fővárosba érkeznek, hogy ott a vezérkar vezetőivel megbeszéléseket folytassanak. Utjukra a Varsóban tárgyaló angol misszió tárgyalásainak befejezése után kerül sor. Ugyanakkor jelentik, hogy Prchala cseh tábornok, aki Lengyelországba menekült, kihallgatáson jelent meg Tatckievic vezérkari főnök előtt és bemutatta tervét, amelyben egy cseh-lengyelországi légi megalakításáról lenne szó.

(London.) Maisky szovjet követ Genfből visszaérkezett, de minden nyilatkozattal elől elzárkózott.

(JERUZSÁLEM.) (Rador.) Az egyik arab mozi ellen elkövetett merénylet miatt az összes látványossági helyiségeket bezárták. A kérdéses moziban találtak még egy bombát. A mozi-merénylet után a terroristák a város közelében két zsidó férfit lelőttek és ezek egyike sérüléseibe belehalt.

KISHIREK

(PÁRIS.) Saint-Etienne vidékén Tence közelében egy zárandokokat szállító autóbussz szakadékkba zuhant. Kilenc utasa súlyosan, 20 könnyebben megsebesült.

(BERLIN.) Az Odera és mellékfolyói az utóbbi napok esőzései miatt kiáradtak és hatalmas területeket elöntöttek. Több helyen a töltések is átszakadtak. A környék termésének nagyrésze elpusztult.

(NEWYORK.) A Reuter szerint Thomas Smith amerikai repülő már az Óceán fölötti utján az angol partok közelébe jutott.

(BUDAPEST.) Néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Rauch Ilona feltűnően szép szőke leány. A fiatal nő nemrégiben megismerkedett egy Petre Leucotia nevű Budapesten élő román fiatalemberrel, aki nek nemrégiben hazájába kellett utaznia. A fiatalok elválás előtt abban állapodtak meg, hogy a férfi rövidesen közli új tartózkodási helyét, ahová a nő, akivel eljegyzését megakart tartani, követni fogja. Néhány nappal ezelőtt Lauotia közölte új aradi címét Rauch Ilonával, aki 5 nappal ezelőtt utnak is indult, de utközben eddig kideríthetetlen módon eltűnt. A titokzatos eltűnés ügyében nemcsak a magyar, hanem más külföldi hatóságok is nyomoznak.

— Nagyszerű hangverseny a Marianumban. A marosvásárhelyi róm. kath. tanítóképző és gimnázium zenekara f. hó 26-án, Pünkösöd elsőnapján délelőtt fél 12 órakor a főtéri Szent Mihály templomban a csendes szentmise alatt énekelt, dél után 6 órakor pedig a Marianum dísztermében madrigál és motetta-hangversenyt tartott rendkívüli siker mellett. A hangversenyen a Marianum kiváló énekkora is közreműködött M. Cecilia nővér vezetésével. A marosvásárhelyi vegyeskört Nagy István, marosvásárhelyi zenetanár vezényelte. A műsoron a Királyhimnusz, továbbá Monteverdi, Praetorius, Orlandus Lassus, Palestrina, Senfi, Claude de Jeunne, más kiváló zeneszerzők legkitűnőbb számai szerepeltek. A marosvásárhelyi vegyeskora és a marianumi énekkar kitűnő vezetői Nagy István és M. Cecilia nővér vezetése mellett a legkiválóbb betanításban és mintaszerező előadásban tolmácsolták összes számaikat. A hangok színgazdagsága, a betanulás tökéletessége és az előadás kifogástalansága valósággal elragadtatták a rendkívül nagy számban megjelent közönséget, amely a legteljesebb elismeréssel adózott az összes szereplőknek és sűrű tapsokkal jutalmazta a kiváló teljesítményt, amely minden tekintetben csak újabb dicsőséget szerzett a Marianumnak, továbbá a marosvásárhelyi róm. kath. tanítóképzőnek és gimnáziumnak, illetve nagyszerű zenei vezetőiknek. A magasszínvonalu hangversenyt a nagy sikerre való tekintettel szerdán megismétlik.

A mentőharang

Elsülyedt egy amerikai tengeralattjáró: a Squalus. És az emberi akarat és az emberi tudás csodát művelt. Működésbe léptek a különféle technikai felszerelések, többek között az ugynevezett mentőharangok és ezek segítségével a mélységbe merült tengerészek felerészét, 33 embert sikerült újra napvilágra hozni. Jórésztük súlyosan sebesült, kórházban van, de mégis újra örülhet az életnek, amely ezernyi szenvedések és megpróbáltatások ellenére is szép azoknak, akik szépnak álmodják, vagy látják.

Ime, mit tud elérni az emberi erő, akarat és tudás? Megjárni mélységeket és masságokat, csodákat művelve, mert ami néhány évtizedekkel ezelőtt talán elképzelhetetlennek látszott, ma valószínűsággá vált. Ma a repülőgép és a rádió halálának látszó betegeken tud gyors közbelépéssel segíteni, szülőanyákról hallottunk, akiknek életét a technika meglepő vívmányai mentették meg, csodával határos módon. Vagy csak a napokban történt meg, hogy egy a sarki kutatókat végző francia tudóst, gróf Micquardot vizirepülőgéppel segítségével vitték egy hajó fedélzetére, hogy ott gyors orvosi közbelépéssel legyenek a segítségére. Tud tehát az emberi akarat bámulatos eredményeket elérni. Tud a technika sok mindenféle vívmánya, a távbeszélő, a táviró, a hanghullámok, a repülőgép stb. áldásos szép sikereket felmutatni — ha az emberek is úgy akarják. És tudnak a mentőharangok munkába lépni, tizekért, huszakért, százakért és ilyenkor az ember szíve kissé erősebben megdobog az egyetemes társadalom egységének azért kollektív tudatával.

De csodálatosképpen sokszor tétlen maradnak ezek a mentő, segítő, életet-biztosító készülékek, találmányok és technikai vívmányok, tétlen marad az emberi akarat és az emberi szolidaritás, akkor, amikor erre még sokkal fokozottabb mértékben volna szükség. Hányszor, de hányszor döbben belénk a kérdés, hogy miért nem szólnak a vészharangok előre nagy veszedelmek idején? Miért nem harsogják bele az emberiség tudatába, hogy pusztulások sötét árnyékai, rettenetes viharfelhői kavarnak, hőmpölyögnek és áradnak szerteszét a világon? Miért nem állítják az összes szép és gazdag technikai eredményeket, a találmányokat, az emberi alkotás bámulatos eredményeit az életet megtartó, erősítő és biztosító erők szolgálatába?

Mennyi ilyen miért sikolt fel olykor befelé a lélekben és nem zug kifelé mégsem a világba, talán azért, mert röstelljük azokat, vagy mesterségesen a gyűlölködés szellemétől átítatva magunkba fojtjuk, avagy engedjük, hogy mások belénk fojtsák. De hányszor előfordul az is, hogy ezek a miértetek csak azért nem zúgnak és harsognak tomboló, tajtékzó erővel, mert keserűen és fájdalmasan érezzük, hogy mégis hiába küldenők a segítségért hívó jeleket a világba és hasztalan zúgnak az ébresztő lelkiismeret vészharangjai. Mintha nem volna senki, akinek „fülei volnának a hallásra és szemei a látásra“, miként a Biblia mondja. Ezek az aggodalmaskodók és megretentészi-vüek, ezek a döbbenő némaságba süppedt lelkek úgy érzik, hogy ma sajnos „pusztába kiáltott hang“ lenne minden szavuk. Csupa légrezég, semmi más. És ezért is maradnak tétlenül azok a nagy hatalmas igazi mentőharangok, amelyek milliókat és milliókat, népeket és nemzeteket, fajokat és felekezeteket, hiteteket és világnézeteket tudnának, talán olykor nem is olyan nehezen megmenteni, mint a Squalus esetében. Pedig csak jóindulatra, az emberi összetartás egység-gondolatának gátlás nélküli érvényesítésére, csak a gyűlölködések legyőzésére, csak önmagunk lelki és szellemi felszabadítására, csak az embervoltunkra való igazi ráébredésre, a lelkiismeret felelőmet nem ismerő parancsának teljesítésére volna szükség. Csak erre és semmi egyébbe. Nos, akkor miért nem teljesítjük az idők rendelését? Ezért mi

Szabó Jenő:

A börtön

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) A hivatalos és félhivatalos hangadók akadémikus képesítéshez szeretnék kötni az újságírást. Padratett kezű elméletek rettentő bölcs szalmacséplői vonulnának fel a Fórum Zsurnaliszticum fedélzetére és lenne kérdésre vasalt szóáradatnak tanrendszerű televénye, esetleg kelevénye az újságírás. Amikor volt erre, mifelénk is egy kurzusféle, amely ilyenyszerű hangokat ütött meg a sajtó megreformálása, illetve színvonalra emelés okából, dr. Cuparescu Vasile, a számottevő és színvonalas román zsurnalisztika egyik kiválósága a következőket nyilatkozta:

— A tervezet azon része, amely kvalifikációhoz köti az újságírói mesterség folytatását, megint csak képtelenül hangzik, mert a tollforgatás is a szabad pályák közé és a művészethez tartozik és itt csak a tehetség a fontos. — Szerintem az írásművészethez csak tehetség kell, mert láttam egyetemest végzett embert, aki nem tudott egy épkezláb mondatot leírni, viszont vannak nagyon sokan, aki néhány iskolai évvel is kitűnően kezelik a tollat.

Eddig tart a Cuparescu tiszta, világos és cáfolhatatlan nyilatkozata, amelyet előre kellett bocsjátanunk annak okából, hogy a továbbiakban félreértésekre és félremagyarázásokra okot ne adjunk.

Újságíró, a mélységek szakadécai között

A szenvedések, a nyomorúság, evv örökéletre szóló oktalan küzdés-vívódás, az igazság keresésnek fájdalmas, tövises útja, igen, ez az az út, amely a becsületes, tiszta, nyílt és színvonalas újságíráshoz vezet. Emberi könnyekről csak az tud írni, akinek magának is van kit siratnia s ha itt-ott vérzik a seb, amiről írni kell, azt csak olyan kéz tudja megírni, amelyik maga is sokat verezett a keserves rögtörésben.

A börtön, ahová gyakorta sodródik az újságírást számkivette, sok mindenre megtanít. Amikor egy ember háta mögött bevágódik a börtönkapu, evv végzetes kereszttel szakadéka háru az eleven halott lába elé. Vagy lezúlik az Istenverte, le a lezülhetés mélypontjára, vagy pedig a tisztánlátásnak arra a magaslatára emelkedik, amelyre a szabad életben soha sem juthat el.

Az újságírást embere bent a börtönben egyfedél alá kerül az élet elesettjeivel s mindazt, amit riportertutja során, kint a szabadéletben csupán aktákba préselten láthatott, most szemtől-szembe állva a bűnnel, eleven való ságában is magába ölheti.

Az élet tovább lüktet a rácsok mögött

A napi szenzációk mögött most meg-elevenül a kinzó, gyöttrő valóság, a feleséggylkos beszélni kezd s a szavak mögött ott bujkál a fájdalomszülte téboly, a tolvaj elmond kaprázatos műhelytitkokat s a sikkasztóról kiderül,

hogy egy gyalázatos üzleti konkurrencia áldozata csupán.

Oh, a börtön egy kegyetlen iskola, az újságírást végzeteszerű iskolája, amely utat mutat a tiszta emberi szempontok felé.

Kora hajnalban ébred a börtön. Lakatok csattogása riaszt fel soha álomnak nem nevezhető kábulatából. A rab „urak“ sétára mennek. A börtönudvar pillanatok alatt megnépesül. 150—200 rab körben sétál, egymástól 3 lépés távolságra. A kezük hátrafelé, egymáshoz beszélve nem szabad. Csönd van, keserves, fáradt életek csöndje, halk sóhajokkal és bánatos nyögéssel. A „gárdiánok“ élesen figyelnek, a koponyák mögött tervek, gondolatok cikáznak, miközben a sorból úrnepélyen kikukorítol Kőszegi Pista. Ez a Kőszegi Pista úgy tud kukorékolni, hogy ha éjfél-táj elkkukorékolja magát a börtön-cella nyitott ablakán, a környék lakosságától hajnalig nyugodni már nem lehet. A lekukorékolást „fajtiszta“ kakasok a tisztességtelen verseny teljes felháborodásával egymás szájából veszik át a kukorékolást, mialatt a rab urak éktelen káromlással kísérik a pokoli kakofoniát. A reggeli séta hivatalos komolyságának is befellegzett s a halál-sápadt, szomorú arcokra kiül a rég el-kriptázott mosoly.

A konverziós pénzhamisítás

Ha nem volna akasztófahumor, a tébolydák zsufolva lennének meghibbant börtönlakókkal. De a lélek él a vasrácsok mögött is s a közös keserűségekben összefonódó rabok az örök humor injekcióival élesztgetik egymás vergődő, halódó életakarását.

A társaság éleseszű jogügyi referense, aki ugyanez a rácsok mögé került, elhiteti a pénzhamisítókkal, hogy a konverzió a pénzhamisításokra is vonatkozik. Napokon keresztül nyomoz, kutat a pénzhamisító társaság, hogy vajjon nincs-e valami komoly alapja ennek a konverziós rémhírnek, amiről aztán kiderül, hogy ugratás az egész. Amikor új ember érkezését jelzi a folyosó ügyeletés, az „uri“ rabok a cella ajtajának belső felére felragasztják Dragoznak, a kitűnő karrikaturistának egyik május elseji bravuros karrikaturáját, amely azt ábrázolja, hogy egy szuronyos fegyőr kísérel egy züllött alakot a tömlőc felé, amelynek kapuja hagyományosan zöld, míg a falak mögül is kiágaskodik a zöldülő falombja. A szép jövő kapuja előtt álló „Individul“ széttárt karokkal lelkesen szaval:

— Fennt is, lennt is minden zöld már...

— Istenem, be szép ez a táj!...

Aztán a kitűnő karrikatura felé hatalmas betűkkel odairják a rab urak, hogy „Isten hozott.“

Aztán, amikor az „uj fiu“ teljes kísérettel belép a cella ajtaján s a háta mögött ott látja ékeskedni a szivből jövő Isten hozottat s mellette a stil-

Szerű karrikaturát, a komolyság helyébe a frenetikus közhely lép.

Ismét fogott a patkányfogó...

Az emeletről lelátni az iroda mellett a négylépéses vendégfogadóba. Ha az ajtó előtt csendőr, vagy rendőr áll; ez azt jelenti rab nyelven, hogy a patkányfogó ismét fogott: valakit behoztak. Az ajtóban kinthagyott betyárbutor kinézéséből, messziről meg lehet átlapítani, hogy nadrágos, vagy falusi-e az új jövevény. De ha éjszaka érzékel is valaki, reggelre kelve már az utolsó betűig mindent tudnak felőle a régi lakók s egy félnap alatt, a duplalakatok és vaspántos tölgyfaajtók dacára is kialakul a közös sors elháríthatatlan és megakadályozhatatlan szolidaritása.

Árnyak, amik halkán elsuhanak

A végzet kegyes napjait dupla lakatok olomláncai kötik s úgy rémlik, hogy örök végtelenségbe fulladt az Idő Emberroncsok suhannak el a szűk börtönsikátorokon.

Itt csoszog, a maga 86 esztendejével az öreg Margiusár bácsi. Fejsszével agyonverte a menyét, mert — amint mondja — nem adott neki enni.

— Ráírtam, fiam, a vagyonomat s mikor mindenem az övék lett, kitértak a házból, mint egy kutyát. Aztán, agyon akart verni a menyem és én csak védekeztem...

Két esztendőt kapott, abba is bele-tudták a vizsgálatban töltött 5 hónapot.

Tul a másik sarokban Déda három családos ember fejében rotyog a gyilkosság utáni lehetőségek sóvárgó bönítő láza.

— Azért vertük agyon azt az embert, mert elcsábította egyikünk feleségét s amikor elmentünk vele egyezkedni, fejszével fogadott.

Leint az udvaron nők sétálnak. Egy jólöltözött félelőkelőség a hangadó, aki revolverrel agyonlötötte a hitűs urát. Az emeletről munkára hívják a biciska és a pálnka áldozatát, aki csak annyit tud az egészről, hogy egy kicsit megkarcolta a bicskával a szerencsétlent, aztán, hogy hogyan halt meg, azt fel-fogni sehogysem tudja.

Itt-ott felvillannak az elszólt, vagy elhibázott politikális áldozatai. Leg-többje beugrott valahogyan. Ki 8, ki 6, ki több-kevesebb hónapot kapott. Az álmodozás keserves kijózanodása ezek számára a rabélet, amely kiméltlenül megtanít mindenkit arra, hogy a lehetőségek határait túllépni nem okos dolog.

Minden héten oktató tanárok tartanak előadásokat az erkölcsökről, az ember hivatásáról. A rabok az előadótérben padratett kézzel hallgatnak, itt-ott egy-egy közbeszólás is akad s ha hosszú az előadás, néha csöndes horkolás is jelzi a messzi vízekben imbolygó, szerencsétlen ember-lelkek ellanyhuló érdektelenségét.

A lélek mégis él!

De azért a megjavult lélek mécsvilága valahogy mégis csak rajta ül az emberoncs-arcokon, behorpadt mellkasok mögött, messzi tájak felé áhító szabadságritmus dobol s ha újságíró kerül a rácsok mögé, megláthatja azok mögött a szenvedés vörző sebeit. A börtön sok mindenre megtanít...

— „Legelő-autó“ talált fel egy japáni mérnök. Akishige Matsumoto 25 éves japán feltaláló olyan gépkocsi-motort szerkesztett, amely önmaga állítja elő üzemanyagát növényi anyagokból. A motor a japán ajtó didszítő cikkei szerint forradalmasítani fogja a gépkocsiipart és jóformán „füvet legel és faforgács abrakon él“. A feltaláló a vasuti minisztérium itozakii műszaki iskoláján végezte tanulmányait, eddig 85 találmányát szabadalmaztatta és találmányai számát éventenként átlag tiz-zel gyarapítja. A „legelőző motor“ feltalálásához az adta meg az ötletet, hogy a kínai hadjárat kezdetén Matsumoto elhatározta, hogy enyhíteni fogja a házját fojtogató benzinhiányt. A japán hadügyminisztérium utasítást adott, hogy legalább hétszáz gépkocsi-ra növényevő motorokat szereljenek az érdekes találmány gyakorlati kipróbálása céljából.



SPORTNÁL VAGY MUNKÁNÁL IS SZÉLÁRAN ÁLL A SZEMÜVEGŐ!

Szemüvegeket orvosi előírás szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron. Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő olcsó áron.

Run Mátyás Fia R. T.-nél CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

mégis mindenen túl tehát ezeket a mentő és vészharangokat, ezeket az emberi életet biztosító, megtartó és fenntartó erőket, találmányokat, technikai vívmányokat, a civilizációnak és kulturának ezeket az áldásait sürgetjük, követeljük és harsogjuk a négy világ-

táj felé: Ember ébredj önmagadra és tedd azt, amit szived és az isteni törvények szerint tenned kell. Maradj mindig és minden vonatkozásban csak ember, a messiási gondolat földi letéteményese. Ember, mindig csak ember! (t.)

AZ ÓDON KASTÉLY REJTÉLYE

IRTA: E. FRIEND

(10.)

— Mi történt? — kérdezte elfúlva. Jól láttam, az arca halálsápadt volt. — Vidd be csak Dórá! — kiáltott rám. Azután a kertajtóhoz futott és felrántotta. Eszrevettem, amint közben a hátsó nadrágzsebéhez kapott...

Szóltamul tértek vissza apám és Bill, körülbelül egy óra múlva. Látszott rajtuk, hogy hiábavaló volt az üldözés. A rejtélyes merénylőnek sikerült elmenekülnie.

Másnap megtaláltam az egyik golyót a filagória oszlopában. Itt ült a kis Dóra, egészen az oszlop mellett...

EGY BALJÓS HÁZ

I.

Lew hanyódozó, változatos élete folyamán több ízben volt már hosszabb-rövidebb ideig bezárva Anglia különböző börtöneiben.

A gonosztevők úgynevezett javíthatatlan csoportjához tartozott.

Sohase specializálta magát. Ha kellett: lopott, rabolt és még a gyilkosság től sem riadt vissza. Erre azonban még nem igen került sor, ámátor, ki tudja? — talán csak nem tudták rábizonyítani.

Amikor kiszabadult, Lew egyszerűen folytatta ott, ahol elhagyta. A büntetés csupán kellemetlen korlátnak tartotta, amely megakasztja őt a dolgok természetesen rendjében. Utoljára tíz esztendőre kapott valami komisz cselekedetért. Egy embert fejbevégett és ki fosztott.

„A legnagyobb elvetemültségről tett bizonyosságot a vádlott...” mondta az ügyész dörgedelme, vádbeszédjében és Lew örülhetett, hogy megszúzza ennyivel. Megrántotta a vállát és megindult az örök között a börtönbe — hogy kilenc év és nyolc hónap után éppen olyan egykedvűen, vállát vonogatva, zsebre dugott kézzel sétáljon ki belőle.

Ugyanaz maradt a gondolkodása, a világról, az életéről és az emberekről való véleménye, mint annak előtte. Csak külsején látszott némi változás. Gunyoro, vállá megereszkedett és olyan fölfelé igyekező tartással járogatott. Fejét még jobban lehajtotta, mint ha örökké keresne valamit. A szája köré két konok és mély ránc verődött, elszánt, ijesztő vonások. Haja megsűrűült, hangja: akár a holló károgása.

Cseppet sem látszott megtörtnek, vagy gyöngébbnek. Ugyanolyan aktív maradt, tettekre — és bizony egyáltalában nem jó — tette...

Azon az éjjelen, hogy először nyitotta meg a Malt-Street 17. számú ház kapuját — álkulccsal természetesen, amit hamarosan beszerzett magának — ugyancsak rászorult a zsákmányra. A két font 20 shilling, amit a börtönirodában nyomtak a kezébe, egy-kettőre elszórt és önéki eszeágában sem volt, hogy tisztességes munka után nézzen.

Miért választotta ki éppen ezt a házat? Bizonyára találhatott volna olyat is, amelyik külőre többet ígér.

De ez az ucca volt a legcsendesebb, a ház pedig úgy mutatkozott, mintha senki sem lett volna odahaza.

A kapu zára könnyen engedett. Lew nem hiába vett fel pontos viaszlenyomatot róla. Nesztelenül ment keresztül a kapuboltzat alatt, majd óvatosan kiszórt fel a nyirkos lépcsőkön. A vak-sötétség határozottan kedvező volt.

Gyakorlott mozdulatokkal tapogatózott előre, míg bejutott az egyik szobába, itt megállt egy szekrény előtt. Nagy feszítéssel húzta elő kabátja alól. „Lássuk, mi van belül...” gondolta és óvatosan hozzáfogott.

(Folytatás a következőkben)

INCZE ANDOR:

Van-e a Földünknek egy másik holdja is?

Mindenki úgy tudta eddig, hogy Földünknek egyetlen egy holdja van. Hanem a csillagászok sokkal messzebb látnak, mint más földi halandó és nem tudtak belenyugodni holdunk arisztokratikus magányába. Ugyanis a Nap körül keringő bolygó többségének több holdja van. Igaz, hogy a Merkurnak, Vénusznak és Plutónak csak egy holdja van, de a Földnél sokkal kisebb Marsnak viszont kettő, sőt a Jupiternek és Szaturnusznak kilenc, az Uranusznak kettő, a Neptunusznak már csak egy.

Miért is elégedjünk meg egy holddal? Őszintén szólva, semmiféle csillagászati törvény nem szabályozza a holdak számát, de ez nem is végleges, mert nem mulik el év, hogy ne fedezzenek fel egy-két új holdat, így újabb a Jupiter holdjainak száma 11-re szaporodott. A legtöbbnek az átmérője nem nagyobb 20 km.-nél s csak a legerősebb távcsövekkel vehetők észre (ilyen a Mont-Wilson-i, amelynek objektívje 2 és fél méter).

A kis holdak

Valószínű, hogy ezek a kis holdak valamikor önálló égitestek voltak, mint a Jupiter, vagy a Föld, így keringtek a Nap körül s ha valamelyik igen közel merészkedett a szép bolygóhoz, ennek hatalmas vonzása örökre varázs körébe vonta és nyomorult Szatellit szörépre ítélte a közelébe bátorokodókat. A világűr hemzseg a nevelésesen kicsiny Aszteroidok sokaságától, ezek vaktában futkároznak keresztül-kasul. Hogy nem ütköznek-e össze? Ez is meg történik: 1908-ban például egy csekély 100 ezer tonnás darab ütközött össze a Földdel s éppen Szibériában esett le, ahol néhány száz hektárnyi erdőt hengerelt le. 1937 októberében sikerült újabb összeütközést kikerülni, de a Hernész néhány száz ezer kilométerre volt csak, ha valamivel közelebb jut, okvetlenül a hold sorsára jutott volna. Nos, ami 1937-ben esedékes volt, nem történhetett-e meg ténylegesen Földünk több mint kétegy milliárd évnyi gazdag multja folyamán?

Miért? — amely feleletre vár

Persze, igen közel áll egy ellenvetés, hogy miért nem látható a Földnek ez a feltételezett második Holdja? A mi Holdunk elég impozáns égitest s maga 1737 kilométeres sugarával és a Földnél csak ötvenszer kisebb tömegével. Nem is maradhat észrevétlen. Egyébként már nem egy csillagász vadászott erre a kis Holdra. 1928-ban egy amerikai James Worthington kiszámította, hogy a Földnek igenis lehet egy néhány méter átmérőjű kis holdcskája, mely tíz-huszezer kilométeres sebességgel szaladgál s a földi meridiánán négyszer megy át s nagy sebessége miatt nyoma sincs a fényképfelvételeken. 1925-ben a német dr. Baade szenzációs felfedezésre jutott. Egyik fényképfelvéletén vékony fénycsík utalt a föld második holdjának jelenlétére. Kiszámította, hogy ennek átmérője körülbelül 140 méter, sebessége másodper-

cenként 6000 méter. E hold problémája még nem oldódott meg, mert nem biztos, vajjon új égitestről van-e szó, vagy valamely kis bolygóról, mely rendes utját végezte. Tény, hogy azóta senki sem látta.

Mégis egy ilyen kis holdcskáka létezése nemcsak lehetséges, hanem valószínű. Földkörüli utját nem 28 óra alatt, mint a Hold, hanem mindössze 3 óra alatt teszi meg.

A gyakorlati következmények

Hagyjuk a kérdés tudományos oldalát és vizsgáljuk, milyen „gyakorlati” következményei lehetnek? Ez a Hold No. 2. szabad szemmel láthatatlan, tehát a legerősebb tévcsövön keresztül is csak egyetlen fénylő pont. A sztratoszférarepülők számára nagyon kellemes kikötő, akárcsak egy Atlanti óceáni sziget. Mi az a 4000 kilométer, a jövő asztronautái számára? Innen igazán könnyű lesz a Holdba átrándulni. Persze ezen a világűrbeni kis szigeten vigyázni kell, különösen nagyobb testsúlyú egyéneknek, nehogy valamiképpen kiessenek a kis égitest vonzóköréből, ki a világűrbe, ahol örök körforgásra lesznek ítélve. Tehát nagyobb lendületektől óvakodni kell. Ezért az elővigyázatosságért azonban kárpótól az a nagyszerű kilátás, amit innen a Föld nyújt, ez az óriási gömb, mely napi körforgása folytán szép sorban megmutatja összes szárazföldjeit előtünk rajzolódni ki a kontinensek és óceánok körvonalai, a partok konturjai az erdők zöld foljai, a sivatagok sárgás övezete. Sőt, tiszta időben távcsövel a nagy városok nyüzsgő élete is tisztán kivehető, az emberi élet az a lázas tevékenység, rohanás, keresés, mely amilyen nyugtalan, talán éppen olyan nevelésesen látvány is lehet annak, aki ezt egy szomszédos égitest nyugalmán keresztül szemléli. Milyen hiábavaló és buta dolog ez, gondolhatja, de talán nem is szükséges olyan messzire kirándulni, egynehányan valószínűleg már rágen tudjuk ezt...

Felhívás

a kereskedő társadalomhoz!

Segítsük a hadfelszerelést önkéntes adományokkal.

Egyesek arra gondolnak, hogy adhatnának kevesebbet? Nem! Ha egy esetleges háború feldulta volna házaikat és üzleteinket, mivel maradtunk volna? — Tény az, hogy bármennyit is adakozunk, kevés ahhoz, amit derék és fegyelmezett katonáink megmentenek számunkra. Egyedül ők adták volna mindent oda: „az életüket”.

Adakozzunk hadseregünknek!

Cluj, 1939. május 15.

Valer Pascu
a tőzsde tanács elnöke

A nemzeti egység jelentősége

(BUCURESTI.) Általános és jellemző jelenség, hogy Románia nemzeti életének jellemző vonása jelenleg, miszerint minden téren és vonatkozásban a legteljesebb egység észlelhető. Gazdasági téren és vonatkozásban azok az érdekek, amelyek tegnap látszólag ellentétesek voltak, ma már annyira tökéletesen összhangolódtak, hogy az egész gazdasági és pénzügyi élet egyetlen blokkban tömörült, amelyet egyetlen magasabb cél: az állam magasabb érdekeinek szempontja vezérel. A társadalmi életben a légkör egységes abban a felfogásban a munkaadók és a munkások között, hogy naponta 2 óras

munkatöbblettel kell az ország érdekeit szolgálniok. A lelki életben is a legteljesebb egység nyilvánul meg, amelyet a Nemzeti Újjászülés Frontjának gárdavezetői teremtettek meg.

A nemzet erkölcsi fegyelmezettsége és az ország magasabb érdekeinek átérzése a legegységesebb módon nyilvánul meg minden vonatkozásban. Mindazok, akik a tevékenységükkel hozzájárultak ennek az egységnek és értékes közszellemnek a kialakulásához, annyira egybeforrtak, mint a család tagjai. Kétségtelen, hogy a történelem, mint a tények megnyilvánulását fogja feljegyezni ezt a mindent és

Megnyerő
lesz külseje

HA



CZINK

által tisztított és festett ruhában jár

mindenkit átfogó egységet. Jellemző tünet, hogy a román szolidaritás megnyilvánulása főleg annak a bizalomnak az eredménye, amellyel az új kormányzati rendszer vezetői veszik közre az ország egész népét, amelynek egyhangu helyeslésével találkozott azok az eszmék és azoknak a gyakorlati alkalmazása, amely eszméket az ország jelenlegi vezetői tettek, ma már közkinccsé. A jelenlegi országvezetők gondoskodása és célkitűzése, sokkal gyakorlatisabb volt, mint az elméleti elképzelés, amely az új alkotmány életbe lépése előtt a közélet minden terén dominált. Az államélet szellemének megreformálása a kor parancsoló szükségességéből fakadt.

A múltban a hangoztatott elméleteknek gyakorlati értékük legtöbbször csak annyi volt, mint az ujságikké, egy napig élt. Ma azonban ezek az eszmék és tervek szerves részeivé váltak az állami élet építményének. A következmények pedig abban nyilvánulnak meg, hogy az egész nemzet egysége, szellemmel és az állam magasabb érdekeinek felismerésével tette magáévá ezeket az eszméket és célokat. Az ország egységének, a szolidaritás lélek ki alakulásának megnyilvánulása mélyseges nyomokat hagyott mindentűt és határozott irányban halad előre, nem tekintve vissza a múlt sok keserűségével telített eseményeire. Ennek az előhaladásnak eredményei holnap még értékesebbek, még szemléltetőbbek lesznek. Holnapután pedig bőséges aratást fog hozni a lelkekben elvetett nemesség mag.

Megtanultuk végre, hogy legyünk egységesek, megtanultuk végre, hogy megbecsüljenek és tiszteljenek minket, a jelszavak uralma helyett a román öntudat és méltóság elfoglalta az öt megillető helyet. Az új közszellemet megalkotó kormányzati rendszer gyakorlatilag is megvalósította azt a régi jó román tanácsot: Sohasem indulj el egyedül az útra. Az új uton az ország egész népe öntudatos lelki egységben követi az országvezetőket.

— Dorothy professzor. Az angol lapok nagy cikkéket írnak „Dorothy professzoról”, a 700 éves cambridgei egyetem első női tanárjáról. Miss Dorothy Garródot most nevezték ki a cambridgei egyetem nyilvános rendes tanárává; a tanári karban 73 férfi között ő az egyetlen nő, Miss Garró szakmája a régészet, sok híres felfedezése van. Gibraltár közelében megtalálta egy kőkorszakbeli gyermek koponyáját, Palesztinában egy addig ismeretlen ősembertípushoz tartozó husz csontvázat fedezett fel. Kinevezése előtt az év két-harmadrészét ásatásokkal töltötte és majdnem mindig sátorban lakott. Most már az év nagyobb részét Cambridgeben kell töltenie. A cambridgei egyetem első női professzorának kedves szórakozása a fényképezés.